

Izdaja delavski svet Železarnih Ravne kot 14-dnevnik v nakladi 5500 izvodov

Ureja uredniški odbor: Janko Dežman, Vida Gregor, Avgust Knez, Marjan Kolar, Franjo Miklavc, Helena Nerat, Rudolf Rajzer, Ivan Vušnik, Milan Zafošnik

Glavni in odgovorni urednik Marjan Kolar
Telefon 861 131, int. 304

Tiska CGP Mariborski tisk

Glasiilo je po 7. točki 1. odst. 36. čl. zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu (Uradni listi SFRJ, št. 33/72) in mnenju sekretariata za informacije SRS št. 421-1/72 prosto plačila prometnega davka

Vsi delovni ljudje in občani v akciji NNNP

Akcija »nič nas ne sme presenetiti« teče. Čez štirinajst dni bo dosegla vrh, nato pa pošteno, nepristransko oceno. Še imamo torej nekaj časa za zadnje priprave pa za to, da obnovimo njen globoki smisel. Poglejmo!

Bistvo akcije NNNP je preverjanje naše splošne obramb-

no varnostne pripravljenosti. Pri tem ima največji pomen politično mobilizacijski dejavnik, saj zajema akcija vse temeljne nosilce splošnega ljudskega odpora, to pa so:

krajevne skupnosti, tozdi in vsa društva.

Akcijo vodi SZDL v sodelovanju z vsemi družbenopolitič-

nimi organizacijami, v tozdih pa sindikat, skupaj z ZSMS in člani zveze borcev. V vseh temeljnih sredinah so bili že kdaj izdelani programi za obdobje od aprila do septembra 1979. Povsod pa so posebno poudarili dejavnosti ob zaključku akcije, to je 29. in 30. septembra.

Ker bo prav takrat pri nas tudi športno srečanje mladine treh dežel (Julijske krajine, Koroške in Slovenije), utegne to akcijo v KS kaj premakniti, medtem ko bodo po tozdi vse načrtovane dejavnosti potekale normalno. Koordinacijski odbor za SLO in družbeno samozashito je namreč pripravil program aktivnosti za vse tozde

v občini. Bistvo tega programa je, da istočasno potekata dve dejavnosti: proizvodnja teče nemoteno, hkrati pa se akcije udeleži čim večje število delavcev drugih izmen po dobro znanih obrambno varnostnih načrtih posameznih tozdov.

Vrhunec akcije NNNP bo aktiviral najširše sloje prebivalstva. Pri tem bo posebej poudarjena vloga hišnih svetov, samozashite in pomoči soobčanom. V akciji naj bi skupno sodelovalo okoli 8000 delovnih ljudi in občanov. S tem pa bi se pokazala tudi resnična pripravljenost za obrambo našega samoupravnega socialističnega sistema.

Skupna vlaganja na sporazumnih osnovah

Nezadržni razvojni proces na področju izdelave in predelave jekla v svetu od nas zahteva, da držimo z njim korak, če hočemo v perspektivi zadržati mesto in renome, ki si ga je Železarna Ravne v preteklosti ustvarila. Potreba po posodobitvi in delni razširitvi proizvodnih kapacitet je bila dogovorjena že s srednjeročnim načrtom razvoja pred štirimi leti. Res je, da z izvrševanjem razvojnega srednjeročnega programa pri nekaterih projektih kasnimo tudi od enega do dveh let, kar pa ne pomeni, da ni bilo že tudi veliko narejenega. Kljub tej kasnitvi moramo reči, da so vlaganja in razvoj v železarni intenzivni, če potegnemo primerjavo s podobnimi OZD v sozdu ali v republiki. Postopki modernizacije in posodobitve nekaterih obratov potekajo kljub težavam intenzivno; posebno vzpodbuden je primer nove kovačnice in kovaškega stroja v njej. Precej razvojnih želja bomo seveda prenesli v naslednji srednjeročni razvojni načrt, ki je v pripravi in o katerem se bomo v kratkem odločali na zborih delavcev.

Osnovna usmeritev nadaljnega razvoja je jasna:

— posodobitev proizvodnih kapacitet, da bi lahko tudi v bodoče nastopali kot renomirani proizvajalci najplemenitejših jekel s

kolikor toliko konkurenčnimi cenami in

— usmeritev v čim večji obseg predelave, kjer pa se moramo pri razvoju prilagajati tako notranji kot svetovni ekonomski situaciji in gospodarskim tokovom. V času energetske krize in recesije na nekaterih gospodarskih področjih to najbrž ne bo lahko.

Pri vsem tem je nesporno, da se moramo pri razvojnih programih in vlaganjih dogovoriti za prioriteto, saj vsega naenkrat nismo sposobni uresničiti. Popolnoma jasno je tudi, da lahko razvoj posameznih tozdov zagotovimo le na principu združevanja dela in sredstev med vsemi tozdi v delovni organizaciji. Po drugi strani pa to pomeni pospešeno samoupravno in politično aktivnost, da bi uskladili raznolikost interesov posameznih samoupravnih sredin v železarni v smeri skupnega interesa delovne organizacije, usklajenega s konceptom razvoja ožje in širše družbenopolitične skupnosti. Ne nazadnje je pri združevanju dela in sredstev potrebno vzbuditi interes in prirediti k sodelovanju tudi druge delovne organizacije, zlasti tiste, s katerimi že sedaj intenzivno sodelujemo. Vsako združevanje dela in sredstev pa lahko temelji le na jasno izraženem interesu vseh sodelujočih in na dohodkovnem

(Nadaljevanje na 2. strani)

»Prostorske rešitve« Matjaža Počivalška, udeleženca slikarske kolonije Ravne 79

(Nadaljevanje s 1. strani)

principu, kar bo osnovni motivator delavcev, ki združujejo delo in sredstva tako znotraj delovne organizacije kot tudi delavcev organizacij od zunaj. Če pri tem računamo, da gre pri vlaganjih v železarno Ravne kot celoto za 325 milijard S din in če se tega v celoti zavedamo, potem vemo, da smo pred zelo odgovorne naloge.

V železarni Ravne smo se tudi v preteklosti vedno samoupravno odločali in včasih tudi z muko usklajevali razvojne niterese ter združevali sredstva za uresničitev posameznih investicijskih projektov. Skladno z zakonom o združenem delu pa smo se letos spomlad z akcijskim programom nalog za uresničitev družbeno-ekonomskega in samoupravnega položaja delavcev dogovorili, da bom v letu 1979 sprejeli konkretne samoupravne sporazume o skupnih vlaganjih, ki bodo temeljili na skupnem dohodku v okviru celotne akcije vzpostavljanja dohodkovnih odnosov med tozdi v železarni Ravne.

Paket sporazumov za javno razpravo

Skladno z akcijskim programom so pripravljene in bodo te dni prek delavskega sveta železarne Ravne kot osnutki aktov posredovani v prvo fazo javne razprave v obliki paketa samoupravnih sporazumov s področja skupnih vlaganj za določene investicijske projekte. Osnovna izhodišča teh sporazumov o skupnih vlaganjih s področja urejanja dohodkovnih odnosov bi na kratko povzeli v naslednje:

Glede na to, da je bila srednje-ročna investicijska politika železarne Ravne načrtana in dejansko tudi izvira na podlagi združenih denarnih investicijskih sredstev, bi tak princip uveljavili tudi v tem sporazumevanju. Preprosto rečeno — vsi tozdi bi združevali sredstva na nivoju delovne organizacije in jih nato po dogovorjeni prioriteti vlagali v izvedbo posameznih investicij. Ker smo, sicer ne na dohodkovni osnovi, vendar samoupravno dogovorjeno, tudi v preteklih letih združevali sredstva za investicije, bomo s posebnim samoupravnim sporazumom uredili tudi razmerja sovlagateljev, tj. temeljnih organizacij pri združevanju sredstev za posamezne naložbe v letih 1977, 1978 in delno 1979. Združevanje dela in sredstev med tozdi v železarni se skoraj izključno opravi na bazi skupnega dohodka. Samo v izjemnih primerih, ko gre za manjša sredstva za nadomestitve in zamenjave, se lahko uporablja kreditni odnos združevanja sredstev. Tako je vse združevanje za vse pomembnejše investicijske projekte zgrajeno na skupnem dohodku.

V skladu z razvojnimi načrti posameznega tozda, ki so sestavni del razvoja delovne organizacije Železarne Ravne, imajo vsi tozdi pravice in obveznosti združevanja sredstev za financiranje razvojnih programov. Pri višini združevanja sredstev v posameznem letu se upošteva ekonomska uspešnost posameznega tozda, kar je skladno s samoupravnim sporazumom o ustanovitvi posebne finančne službe. Tozdi imajo pravico do vrnitve združenih sredstev. Po tem načelu morajo

tozdi investitorji vračati združena sredstva tudi iz poslovnih sredstev in ne samo iz skupnega dohodka. Obstaja pa možnost medsebojnih dogovarjanj o spremembi teh pogojev, če je ugotovljen drugačen skupni interes, na primer podaljšanje roka vračila.

Skupni dohodek vseh tozdov iz naslova skupnih vlaganj za vse projekte pa se sicer ugotavlja v bilanci posebne finančne službe iz združenih sredstev. Tako ugotovljeni skupni dohodek se bo enkrat letno razporejal, sicer pa sproti ugotavljal in evidentiral na tozdi v skladu z višino združenih sredstev in dogovorjenimi pogoji združevanja.

Predložene samoupravne sporazume delimo na:

- sporazume, kjer tozdi v okviru delovne organizacije Železarne Ravne združujejo sredstva za posamezne projekte,
- sporazume, kjer gre za vlaganja tozdov Železarne Ravne navzven in
- sporazume, kjer gre za sovlaganje drugih organizacij združenega dela v Železarno Ravne.

Kot smo že omenili, bomo razmerja za dve leti nazaj in za letošnje leto uredili s posebnimi samoupravnimi sporazumi. Pri sporazumih, kjer tozdi združujejo sredstva za naložbe v delovno organizacijo, pa gre za naslednje projekte: modernizacijo jeklarne, kovačnice, valjarne in jeklolivarne za posebno litino, povečanje kapacitet proizvodnje torzijskih osi, izgradnjo obrata za armature iz nerjavne litine, preusmeritev proizvodnje pil, modernizacijo in razširitev TOZD Kovinarstvo Ljubno, povečanje proizvodnje valjev za hladno valjanje, razširitev kotlarne, izgradnjo regalnega paletnega skladišča in izgradnjo tovarne pnevmatičnih strojev. Pri zadnjem gre sicer za sovlaganje med tozdi, kar pa je le del sovlaganj, saj gre tudi za sovlaganja z zunanjimi partnerji: Univerzala Beograd in švedke fa. Atlas-Copco. Ob tem projektu bo treba sicer sprejeti še druge sporazume, kot samoupravni sporazum o zagotovitvi sredstev za pričetek dela delovne organizacije pnevmatični stroji, sporazum o razmerjih partnerjev pri pridobivanju skupnega prihodka, akt o ustanovitvi ipd.

Pri sporazumih, kjer temeljne organizacije Železarne Ravne vlagajo navzven tudi v neproizvodno sfero, je po sedanjem konceptu najprej predložen skupni sporazum, kjer bi se načelno opredelili, da smo za združevanje za naslednje projekte:

- izgradnjo skladišč za pravno jeklenih odpadkov, kjer sodeluje Surovina Maribor,
- za razširitev proizvodnih kapacitet v TOZD peskokopi Termit Domžale,
- za rekonstrukcijo proizvodnje vilic za viličarje Gorenje-Fercro,
- za modernizacijo strojnega parka Šolskega centra Ravne na Koroškem,
- za vlaganja v mesno predelovalni obrat TOZD Mesnina Dravograd in
- za izgradnjo pralnice Ravne na Koroškem.

S temi sporazumi, s katerimi bi se okvirno dogovorili in oprede-

lili, pa bi obenem pooblastili delavski svet Železarne Ravne, da sklene konkretne sporazume za navedene projekte, medtem ko bi sporazume o sovlaganjih med tozdi sprejemali delavski sveti tozdov po širši javni razpravi na zborih delavcev in po uskladitvi pripomb in predlogov delavcev, kar je skladno s 467. členom zakona o združenem delu.

Pri tretji skupini aktov, ko gre za vlaganja drugih delovnih organizacij v Železarno Ravne, pa sta zaenkrat predložena sporazum o združevanju dela in sredstev za modernizacijo TOZD jeklarna s TAM Maribor in Metalno Maribor. Vsa razmerja v zvezi

z združevanjem dela in sredstev na bazi skupnega dohodka se edino lahko urejajo prek ustreznega finančnega mehanizma. V ta namen smo se že poleti dogovarjali in v teh dneh tudi sprejemamo sporazum o ustanovitvi posebne finančne službe v Železarni Ravne, ki bo z ustreznimi evidencami in drugimi akti urejala celotno problematiko, kar je pogoj za zadovoljitev motivacije vseh delavcev, ki se bodo za združevanje dela in sredstev za namene sovlaganj na bazi skupnega dohodka v interesu razvoja železarne in kraja gotovo izrekli.

-de-ja

Gibanje naših OD v prvem polletju

V prejšnji številki smo obljubili, da bomo redno objavljali podatke s področja osebnih dohodkov. Obljubo začnemo izpolnjevati: tokrat bomo spregovorili o gibanju OD.

Kot je razvidno iz diagrama, se je naš osebni dohodek gibal v prvem polletju neenakomerno. V leto 1979 smo vstopili s precej visoko štartno osnovo, saj je znašal poprečni neto osebni dohodek v decembru lani 7.142,16 din na zaposlenega, medtem ko je znašal poprečni OD lani 6.407 din na zaposlenega.

V januarju smo doživeli precejšen skok osebnega dohodka, in sicer na račun nadomestil za praznike in povečanega števila nadur v sistemu IV. izmene. Prav zaradi tega je tudi takšen padec naših OD v februarju, kljub temu da smo povečali vrednost skupin sestavljenosti dela zaradi manjšega števila delovnih dni.

Poprečni OD se je znižal v juniju zaradi visokega poprečnega OD v maju. Tokrat se je OD povečal prav tako na račun nadomestil za praznike ter povečanega števila nadur v sistemu IV. izmene.

Kako pa so se gibal naš osebni dohodki v primerjavi z planom?

V prvem polletju smo dosegli poprečni OD v višini 7.437 din na zaposlenega, kar je za 72 din na zaposlenega ali za 0,98 % nad planiranim OD 7.365 din na zaposlenega, za prvo polletje. Da bi ugotovili, kolikšne OD lahko pričakujemo, smo v diagram vrisali tudi trend gibanja OD. Višina naših osebnih dohodkov bo torej v prihodnosti nihala okoli premice, ki predstavlja trend gibanja OD.

Ker premica ni v vodoravni smeri, bodo tudi naši OD naraščali in bodo gotovo dosegli, če ne celo presegle (zaradi pričakovanih boljših poslovnih rezultatov) planirano višino poprečnih OD za leto 1979. Ta bi po planu moral znašati 7.560 din na zaposlenega.

In kakšne osebne dohodke bomo imeli konec leta?

Tabela 1: Osebni dohodek in plačane ure na zaposlenega v tozdi in delovnih skupnostih

Zap. št.	Tozdi - del.sk.	Plan OD		Izplačani OD		Indeksi		Plačane ure		
		1979	Leto	I - VI	4 : 2	4 : 3	Plan	I-VI	Indeks	
		v din	1 9 7 8	1 9 7 9			1979	1979	8:7	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1. Jeklarne		8.454	7.151	8.414	99,5	117,7	184	176,4	95,9	
2. Jeklolivarne		7.553	6.407	7.408	98,1	115,6	184	174,2	94,7	
3. Valjarne		7.871	6.712	7.865	99,9	117,2	184	176,1	95,7	
4. Kovačnice		8.229	6.992	8.121	98,7	116,2	184	178,5	97,0	
5. Jeklovleki		6.921	5.917	6.940	100,3	117,3	184	178,7	97,1	
6. Kalilnice		7.825	6.618	7.688	98,3	116,2	184	181,0	98,4	
7. Stroji in deli		7.247	6.113	7.215	99,6	118,0	184	180,5	98,1	
8. Industrijski noži		7.205	6.130	7.054	97,9	115,1	184	175,2	95,2	
9. Pnevmat. stroji		7.130	6.098	7.067	99,1	115,9	184	176,7	96,0	
10. Vzemtarne		7.020	5.995	6.956	99,1	116,0	184	176,3	95,8	
11. Energija		7.927	6.741	7.454	94,0	110,6	184	175,6	95,4	
12. E T S		7.868	6.697	7.804	99,2	116,5	184	183,3	99,6	
13. S G V		7.834	6.664	7.663	97,8	115,0	184	182,1	99,0	
14. Transport		7.450	6.356	7.269	97,6	114,4	184	185,5	100,8	
15. Rezalno orodje		6.828	5.814	6.864	100,5	118,1	184	174,9	95,1	
16. Kovinarstvo		6.300	5.487	6.334	100,5	115,4	184	180,7	98,2	
17. Raziskave in razvoj		8.031	6.804	7.931	98,8	116,6	184	177,0	96,2	
18. Priprava proizv.		7.802	6.633	7.577	97,1	114,2	184	177,2	96,3	
19. Komerciala		7.028	5.994	6.810	96,9	113,6	184	175,5	95,4	
20. Kontrola kakov.		7.564	6.434	7.410	98,0	115,2	184	177,2	96,3	
21. Družbeni standard		6.244	5.194	6.318	101,2	121,6	184	183,6	99,8	
22. Finance		7.658	6.486	7.572	98,9	116,7	184	182,4	99,1	
23. Gospodarjenje		8.142	6.854	8.005	98,3	116,8	184	173,2	94,0	
24. K S Z		6.638	5.649	6.591	99,3	116,7	184	173,3	94,2	
ŽELEZARNA RAVNE		7.560	6.407	7.437	98,4	116,1	184	177,8	96,6	

Za december smo sicer planirali poprečne OD v višini 7.915 din na zaposlenega, vendar lahko računamo, da jih bomo zaradi pričakovanih boljših poslovnih rezultatov prav tako preseгли.

Oglejmo si, kakšne poprečne osebne dohodke imajo delavci naših TOZD in DS (tabela 1). Glede na to, da je poprečni OD varljiv podatek, saj je aritmetična sredina vseh OD, smo v tabeli dodali tudi plan in realizacijo plačanih ur, ker ni vseeno, ali smo dosegli poprečni OD z velikim ali malim številom delovnih ur.

Kot je iz tabele razvidno, ima TOZD jeklarna najvišje poprečne osebne dohodke 8.414 din.

V tabelah 2, 3 in 4 pa lahko vidimo, kako se je gibal poprečni OD TOZD oziroma DSS v prvem polletju letos.

Tabela 2 nam prikazuje višino poprečnih OD po mesecih, tabela 3 nam kaže v baznih in verižnih indeksih gibanje našega OD, tabela 4 pa nam kaže, kakšni so poprečni osebni dohodki TOZD oziroma DS v primerjavi s poprečnim OD železarne. Bazni indeksi nam kažejo, kakšni so naši OD v primerjavi z januarskim poprečnim OD, verižni indeksi pa, kakšen je naš poprečni OD v primerjavi s prejšnjim mesecem.

Kljub obilici podatkov pa ni možno podati kakšne ugotovitve, ker na višino poprečnih OD vpliva veliko dejavnikov in bi zato bile potrebne podrobnejše analize, in sicer za vsak TOZD oziroma DS. Te podatke bi lahko tudi podali v obliki diagramov in bi jih skupno z analizo komisij za gospodarjenje predložili našim delavcem, ki po zakonu o združenem delu morajo biti informirani, koliko in za kaj so plačani.

Primerjava doseženega poprečnega OD med delovno organizacijo železarne Ravne in SRS je za obdobje januar — junij:

	I.—VI. 1979	I.—VI. 1978	%
SRS	6.899 din/zap.	5.550 din/zap.	124,3
ŽR	7.437 din/zap.	5.841 din/zap.	127,3

Aleksander Jug

Tabela 3: Osebni dohodek v tozd in delovnih skupnostih po mesecih

Zap. št.	Tozd-del. skup.	M e s e c					
		januar	februar	marec	april	maj	junij
1. Jeklarna	100,0	93,7	100,8	102,9	103,9	99,5	+
	-	93,7	107,5	102,1	101,0	95,8	++
2. Jekloliivarna	100,0	99,5	101,3	102,3	102,7	102,8	
	-	99,5	101,8	101,0	100,4	100,1	
3. Valjarna	100,0	94,6	99,6	101,7	101,8	97,1	
	-	94,6	105,2	102,1	100,1	95,4	
4. Kovačnica	100,0	95,3	97,3	100,7	102,5	99,2	
	-	95,3	102,1	103,4	101,8	96,8	
5. Jeklovlek	100,0	96,7	98,4	100,2	101,0	101,7	
	-	96,7	101,7	101,8	100,8	100,7	
6. Kalilnica	100,0	95,5	99,2	100,9	102,4	101,1	
	-	95,5	103,8	101,8	101,5	98,7	
7. Stroji in deli	100,0	96,6	100,2	97,6	99,5	98,9	
	-	96,6	103,7	97,4	102,0	99,3	
8. Industrijski noži	100,0	98,9	100,6	100,9	101,4	101,9	
	-	98,9	101,7	100,3	100,5	100,5	
9. Pnevmat. stroji	100,0	96,8	97,6	98,3	101,6	103,5	
	-	96,8	100,8	100,8	103,3	101,8	
10. Vzmernarna	100,0	90,4	93,4	94,3	94,1	97,0	
	-	90,4	103,3	100,9	99,8	103,2	
11. Energija	100,0	88,3	90,8	96,8	101,6	97,6	
	-	88,3	102,8	106,6	105,0	96,0	
12. E T S	100,0	97,4	99,4	101,9	102,2	99,8	
	-	97,4	102,0	102,6	100,3	97,6	
13. S G V	100,0	97,3	100,1	102,2	103,0	103,2	
	-	97,3	100,8	102,9	100,8	100,2	
14. Transport	100,0	99,7	99,8	99,6	101,1	100,0	
	-	99,7	102,9	99,8	101,5	99,0	
15. Rezalno orodje	100,0	98,9	100,8	102,9	103,5	100,6	
	-	98,9	101,9	102,0	100,7	97,1	
16. Kovinarstvo	100,0	92,2	102,9	105,7	121,2	102,8	
	-	92,2	111,6	102,7	114,7	84,9	
17. Raziskave in razvoj	100,0	104,8	101,2	102,5	102,7	102,2	
	-	104,8	96,6	101,2	100,2	99,5	
18. Priprava proizv.	100,0	98,3	100,5	99,0	99,4	99,1	
	-	98,3	102,3	98,5	100,4	99,8	
19. Komerciala	100,0	98,3	99,7	101,1	101,2	100,9	
	-	98,3	101,4	101,4	100,1	99,7	
20. Kontrola kakov.	100,0	96,5	99,2	101,2	101,7	102,0	
	-	96,5	102,8	102,0	100,5	100,3	
21. Družbeni standard	100,0	102,8	98,9	99,2	109,1	94,5	
	-	102,8	96,2	100,3	109,9	86,6	
22. Finance	100,0	95,1	95,6	99,5	100,1	96,7	
	-	95,1	100,5	104,1	100,6	96,6	
23. Gospodarjenje	100,0	100,2	99,3	100,5	101,6	101,2	
	-	100,2	99,1	101,2	101,1	99,6	
24. K S Z	100,0	93,9	92,7	95,9	100,1	95,3	
	-	93,9	98,7	103,5	104,4	95,2	
ŽELEZARNA RAVNE	100,0	96,7	99,3	100,6	102,0	100,1	
	-	96,7	102,7	101,3	101,3	98,2	

Legenda:

- - bazni indeks
- - verižni indeks

Tabela 2: Osebni dohodek v tozd in delovnih skupnostih po mesecih

Zap. št.	Tozd-del. skup.	M e s e c					
		januar	februar	marec	april	maj	junij
1. Jeklarna		8.396	7.868	8.461	8.639	8.724	8.354
2. Jekloliivarna		7.317	7.280	7.409	7.485	7.517	7.523
3. Valjarna		7.930	7.505	7.898	8.061	8.070	7.701
4. Kovačnica		8.200	7.816	7.982	8.256	8.404	8.133
5. Jeklovlek		6.975	6.748	6.864	6.990	7.043	7.094
6. Kalilnica		7.703	7.360	7.638	7.772	7.885	7.785
7. Stroji in deli		7.298	7.052	7.315	7.126	7.265	7.216
8. Industrijski noži		6.988	6.910	7.030	7.051	7.086	7.124
9. Pnevmat. stroji		7.079	6.855	6.910	6.962	7.194	7.324
10. Vzmernarna		7.331	6.629	6.850	6.913	6.902	7.121
11. Energija		7.777	6.870	7.062	7.528	7.905	7.588
12. E T S		7.782	7.580	7.732	7.930	7.952	7.764
13. S G V		7.592	7.386	7.597	7.759	7.821	7.837
14. Transport		7.310	7.093	7.298	7.282	7.388	7.311
15. Rezalno orodje		6.795	6.719	6.846	6.984	7.035	6.833
16. Kovinarstvo		6.080	5.606	6.254	6.424	7.367	6.253
17. Raziskave in razvoj		7.757	8.132	7.852	7.950	7.968	7.925
18. Priprava proizv.		7.624	7.493	7.663	7.545	7.577	7.559
19. Komerciala		6.782	6.667	6.763	6.857	6.865	6.846
20. Kontrola kakov.		7.404	7.144	7.343	7.491	7.529	7.550
21. Družbeni standard		6.206	6.379	6.139	6.159	6.769	5.862
22. Finance		7.769	7.391	7.428	7.729	7.775	7.510
23. Gospodarjenje		7.948	7.964	7.891	7.985	8.074	8.043
24. K S Z		6.819	6.404	6.320	6.541	6.826	6.497

ŽELEZARNA RAVNE 7.452 7.205 7.399 7.497 7.598 7.458

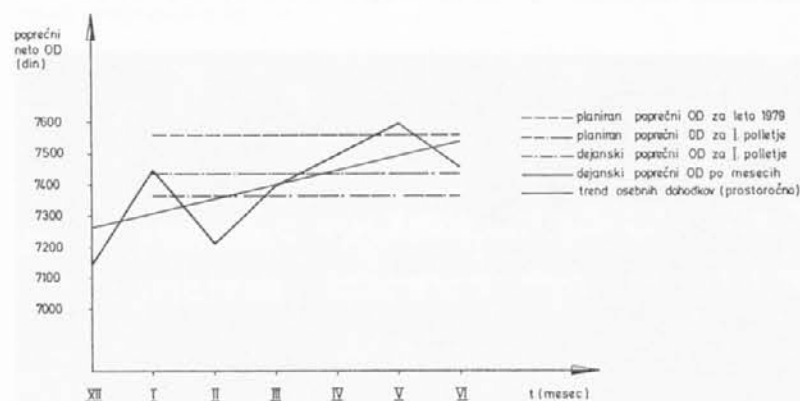

Diagram dinamike OD v prvem polletju

Tabela 4: Osebni dohodek v tozd in delovnih skupnostih v primerjavi s poprečnim OD železarne

Zap. št.	Tozd-del. skup.	M e s e c					
		januar	februar	marec	april	maj	junij
1. Jeklarna		112,7	109,2	114,4	115,2	114,8	112,0
2. Jekloliivarna		98,2	101,0	100,1	99,8	98,9	100,9
3. Valjarna		106,4	104,2	106,7	107,5	106,2	103,3
4. Kovačnica		110,0	108,5	107,9	110,1	110,6	109,1
5. Jeklovlek		93,6	93,7	92,8	93,2	92,7	95,0
6. Kalilnica		103,4	102,2	103,2	103,7	103,8	104,4
7. Stroji in deli		98,0	97,9	98,9	95,1	95,6	96,8
8. Industrijski noži		93,8	95,9	95,0	94,1	93,3	95,5
9. Pnevmat. stroji		95,0	95,1	93,4	92,9	94,7	98,2
10. Vzmernarna		98,4	92,0	92,6	92,2	90,8	95,5
11. Energija		104,4	95,4	95,4	100,4	104,0	101,7
12. E T S		104,4	105,2	104,5	105,8	104,7	104,1
13. S G V		101,9	102,5	102,7	103,5	102,9	105,1
14. Transport		98,1	98,4	98,6	97,1	97,2	98,0
15. Rezalno orodje		91,2	93,3	92,5	93,2	92,6	91,6
16. Kovinarstvo		81,6	77,8	84,5	85,7	97,0	83,8
17. Raziskave in razvoj		104,1	112,9	106,1	106,0	104,9	106,3
18. Priprava proizv.		102,3	106,4	103,6	100,6	99,7	101,4
19. Komerciala		91,0	92,6	91,4	91,5	90,4	91,8
20. Kontrola kakov.		99,4	99,2	99,2	99,9	99,1	101,2
21. Družbeni standard		83,3	88,5	83,0	82,2	89,1	78,6
22. Finance		104,3	102,6	100,4	103,1	102,3	100,7
23. Gospodarjenje		106,7	110,5	106,6	106,5	106,3	107,8
24. K S Z		91,5	88,9	85,4	87,2	89,8	87,1

ŽELEZARNA RAVNE 100,0 100,0 100,0 100,0 100,0 100,0

IZ OO ZK V ŽELEZARNI:

Več besede TOZD o nagrajevanju delavcev

Tudi v TOZD jeklovlek se delavci na junijskem referendumu niso opredelili za nove samoupravne akte, ki naj bi v bodoče urejevali nagrajevanje po delu. Kje so bili glavni vzroki pa tudi o drugih stvareh je spregovoril **Jože Troškar**, sekretar osnovne organizacije ZK.

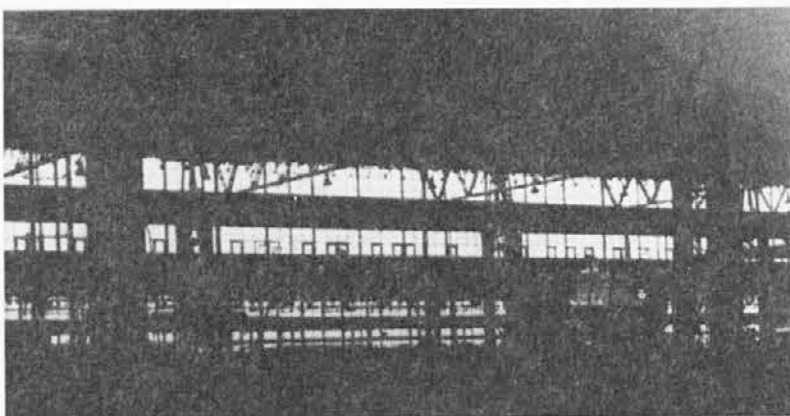
»Baje ste dokaj natančno analizirali vzroke, ki so vplivali na izid referenduma?«

»Komunisti iz jeklovleka se že dalj časa ukvarjamo s problematiko tozda, saj menimo, da ta vpliva na nezadovoljstvo delavcev. Tudi po neuspelem referendumu smo se takoj sestali ter ugotovili vzroke, ki so po našem mnenju odločilno vplivali na izid referenduma. Komunisti smatramo, da neizglasovanje predloženih samoupravnih aktov ni bilo dokaz zavračanja vsebine ak-

zaupanja in pravičnosti. Prav pri teh nalogah pa smo najmanj uspešni. Vrsto ukrepov smo že sprejeli za izboljšanje discipline, vendar celotne akcije v železarni ni. Vprašanje prostih sobot? Sprejeli smo koledar, katerega pa se ne držimo.«

»V železarni je bilo slišati, da so vaši delavci bili proti na referendumu predvsem zaradi neurejenih notranjih zadev. Kje so razpوتا?«

»Lahko med drugim tudi tako gledamo. Notranji odnosi so vedno bili in bodo prisotni, saj nobena odločitev ni vedno vsem delavcem všeč. Bile so nepravilnosti pri uveljavljanju samoupravnih organov — njihovo delo, funkcija, pravice in dolžnosti. Nekateri člani niso vedeli, kaj je njihova naloga, zato so posamezniki često uveljavljali svoja stališča.

Zunaj je pa sonce

tov o nagrajevanju po delu, spremembe statuta delovne organizacije ter ustanovitve posebne finančne službe, ampak so delavci iz protesta zavračali vse, kar se je predlagalo. Do teh ugotovitev smo prišli zato, ker smo celotni paket aktov večkrat obravnavali na vseh nivojih, na katerih smo sicer dajali svoje določene pripombe, tako da so delavci s tolmačenjem in z upoštevanimi pripombami bili zadovoljni. Med poglavitne vzroke nezadovoljstva pa štejemo naslednje:

— Preveč se pri nas loči proizvodno delo od družbenopolitičnega. Veliko delavcev namreč misli, da so njihova naloga le dobri proizvodni rezultati, medtem ko naj samoupravno politiko urejajo drugi.

— Na veliko govorimo tudi o samoupravnih odnosih, pri tem pa se obnašamo čisto po »kapitalističnem principu«.

— Dogaja se, da se sprejeti samoupravni akti, ki urejajo samoupravne odnose, nedosledno izvajajo. Načelno se vsi strinjamo, pri izvajanju pa se vselej rado zatakne.

Vsi se strinjamo, da brez reda in discipline ne gre, da brez tega ni dobre proizvodnje, napredka,

predelavnim obratom. Z reorganizacijo in z ustanovitvijo tozda vedno bolj postaja samostojna ekonomska in politična enota. Še pred štirimi leti smo v jeklovleku imeli le enega komunisto, sedaj nas je že šest. Pri tem pa je res, da se politično delo ne more tako dosledno razvijati kot v drugih tozdih, kjer je več komunistov, predvsem pri vodilnih. Osebnostno menim, da je ključni problem v tem, da je v vsej delovni organizaciji politika tako zastavljena, da se vrednoti izključno strokovno proizvodno delo, trud v razvoju samouprave, približevanje delegatskega sistema slehernemu delavcu pa se ne vrednoti, čeprav imamo v železarni prav na tem področju največ problemov. Iluzija bi bila, če bi pričakovali, da se bo sleherni delavec zavedal samoupravnih pravic in dolžnosti. Reči je treba, da so tudi na tem področju v jeklovleku pozitivni premiki. Mislim, da zaupanje v samoupravne organe, sindikat in ZK ponovno raste.«

»V jeklovleku ste nezadovoljni tudi zaradi visokega bolniškega staleža, na drugi strani pa zaradi slabe delovne discipline.«

»Bolniški stalež zadnje čase narašča povsod v občini in seveda najbolj v železarni. To je razumljivo glede na razvoj zdravstvene službe. Vendar tako naraščanje, kot je v jeklovleku, že ni več objektivno in normalno, saj smo v lanskem letu bili tretji v občini in drugi v delovni organizaciji v bolniškem izostanku. Mislim, da je za to treba iskati vzrok tudi v neurejenem nagrajevanju po delu, v delovni disciplini in v prepočasnem reševanju invalidskih vprašanj.«

»Kaj nameravate storiti sedaj družbenopolitični delavci z vodstvom tozda, da se bodo stvari čimprej uredile?«

»Zadnje čase vodimo široko akcijo za odpravljanje slabosti v jeklovleku. Tako smo povečali aktivnost in doslednost vseh organov, tako samoupravnih kot političnih. Pričeli smo se lotevati vseh nerešenih problemov. V več-

ji meri kot do sedaj usklajujemo stališča med vodstvom tozda in drugimi organi. Komunisti zahtevamo aktivno vključevanje vodilnih delavcev, od delovodij do ravnatelja v delo samoupravnih organov. To še posebno zato, ker v tem letu dosegamo dobre proizvodne rezultate in zato ne sme biti razloga, da bi bili na področju samouprave na koncu v železarni. Seveda ob tem še vedno nismo zadovoljni z marsičem, kar pa menim, da bomo dosegli le z večjo politično angažiranostjo.

Niso še rešena vprašanja z dohodkovnimi odnosi in osebnimi dohodki, organizacijo dela in mikroorganizacijo. Precej »skriplje« disciplina v vsej železarni. Problemov je veliko. Kljub temu bo treba odgrniti zaveso, za katero se skriva samoupravno odločanje. Dosledno bo treba izpostaviti osebno odgovornost, več odkrite besede delavcem in ne zahrbtnih diskusij, kot se rado dogaja. Mislim, da vloga tozda še vedno ni tako opredeljena, kot to predvideva zakon o združenem delu in naši samoupravni akti. To se predvsem tiče področja osebnih dohodkov in nagrajevanja po delu. Danes smo priča marsičemu v železarni. Ponekod smo si izmislili zvaneče nazive delovnih mest samo zato, da delovno mesto doseže višjo oceno. Opis del in nalog so ponekod tako zvaneče opisani, da človek dobi občutek, da dotični »fura« ves TOZD. Tudi ocene niso prilagojene specifičnosti tozda. Veliko problemov imamo z žerjavovodji. Ne vem zakaj nihče ne bi žerjavovodja? Z naraščanjem proizvodnje je tudi transport v obratu nenormalen in zato ni varno delati. Ocena delovnega mesta je določena, medtem ko se intenziteta ne upošteva. Ta problem smo nakazali službi za osebne dohodke, vendar brez uspeha. Mislim, da mora TOZD kot ekonomska — politična celota v delovni organizaciji po samoupravnih aktih samostojno odločati, kako bo nagrajevala svoje delavce, ne pa, da ji to diktira »neka« služba ali posamezniki po lastni presoji.«

Franc Rotar

Proizvodnja slovenskih železarn v juliju

Podatki o proizvodnih dosežkih za julij kasnijo zaradi istega vzroka, ki je naveden za glavno opravičilo slabih rezultatov. Velika odsotnost zaradi planiranih, neplaniranih ali slabo planiranih dopustov ter velika bolezenska odsotnost so glavni povzročitelji za zastoje v proizvodnji in za neizvršene proizvodne naloge. Podaljšana popravila in prekomerni zastoji so tudi posledica prekomerne odsotnosti z dela. Julij je eden od letnih mesecev, ki so vedno med manj uspešnimi in tako tudi letošnji ni izjema ter je komaj kaj boljši kot lanski. Da je res tako, bomo primerjali letošnje in lanske podatke.

Proizvodnja surovega železa je bila dobra in so mesečni proizvodni načrt izvršili na jeseniških plavžih 107%

in na štorskem elektro plavžu celo 121%. Skupaj je bila načrtovana proizvodnja presežena za 10%. V lanskem juliju je bila še malo boljša, in sicer na Jesenicah za okoli 1300 ton in v Štorah za 140 ton.

Proizvodnja jekla je bila slaba, ter je mesečni načrt izvršen z 94%. V ravninski jeklarni so delali dobro in mesečni načrt presegli za 4%. Tudi v Železarni Štore so izvršili in presegli operativni plan za obstoječo električno obložno peč, nova je pa še nedokončana in bo proizvodnja še nadalje kasnila. V jeseniški jeklarni so imeli večji zastoj na lektromelt peči, v SM jeklarni so pa zaradi nepredvidenih popravil obratovali z manj pečmi, kot so načrtovali. Konec meseca dva dni celo samo s tremi pečmi. Le-

Področje raziskav je zelo obširno in zajema:

— raziskave prodajnega trga (kjer nas zanimajo potrebe in kupna moč potrošnikov, velikost in značilnost trga),

— raziskave nabavnega trga,

— raziskave inozemskih tržišč, ki so vse bolj nujne, saj so problemi izvoza čedalje bolj pereči.

Med naloge tega oddelka sodi stalno analiziranje trendov in konjunkturalnih gibanj na tržišču, analiziranje učinkovitosti distribucije, ekonomske propagande in pospeševanje prodaje.

Izredno pomembno pa je zbrane informacije selekcionirati, analizirati in posredovati nosilec odločanja.

Naloga oddelka za razvoj izdelkov je posvečati pozornost komercialnemu delu razvoja izdelkov. Novega izdelka ni možno ustvariti kar čez noč in prav pri oblikovanju novih izdelkov, izpopolnjevanju starih in izpopolnjevanju obstoječe embalaže imamo v naši DO največ maneverskega prostora, ki ga moramo znati izkoristiti. Glede na to, da se z razvojem izdelkov v naši DO ukvarjajo različni oddelki v različnih TOZD, bi bilo nujno, da bi oddelki za marketing tesno sodelovali z njimi ter jim posredovali želje in potrebe potrošnikov.

Osnovna naloga ekonomske propagande je informirati potrošnika o izdelkih. Izhaja iz ciljev prodaje in v končni fazi prispeva k povečanju prodaje. V železarni bi bilo potrebno posvetiti še več pozornosti ekonomski propagandi za izdelke višje faze predelave, pri kateri je konkurenca močnejša. Več poudarka bi morali dati propagiranju tiskanih propagandnih sredstev (prospektom, katalogom), oglaševanju v strokovnem časopisu, izdelavi različnega propagandnega gradiva in udeležbi na sejnih in razstavalih.

Osnovni namen pospeševanja prodaje je povečati selektivno prodajo po določenem proizvodu s ciljem, z dodatno informacijo povečati prodajo. Zato uporabljamo različne metode pospeševanja prodaje, kot so: demonstracije, razstave, sejmi, specialni popusti, pošiljanje vzorcev, šolanje prodajnih kadrov in druge.

Naloge oddelka za plan marketinga — cilji, ki jih želijo doseči posamezni oddelki in služba za marketing, ne bodo doseženi, če akcije in naloge posameznih oddelkov ne bodo delovale skladno ob pravem času in na pravem mestu. To lahko dosežemo le

s planom marketinga, ki mora biti realno postavljen in usklajen s planom DO. Prvi pogoj za uspešno planiranje pa so sistematično zbrane informacije.

Marketing bi lahko bil samoupravno organiziran kot TOZD na nivoju vseh ostalih TOZD in DS.

Pogoj za uspešno sodelovanje službe za marketing z ostalimi službami znotraj DO pa je dobro organiziran informacijski sistem, ki mora biti organiziran tako, da omogoča neprekinjen pretok informacij, tako notranjih kot zunanjih

Zaključek

Danes je situacija v gospodarstvu drugačna, kot je bila, kajti znanost in tehnika sta tako napredovali, da brez znanstvenih raziskav, dobre propagande, pospeševanja prodaje, učinkovitega komunikacijskega in informacijskega sistema ni mogoče več obdržati stika s konkurenco. V proizvodnem konceptu poslovanja, ki zaenkrat še prevladuje v naši DO, pa prav te službe nimajo pravega pomena in vloge.

Z novo organizacijo bi se brez dvoma izognili nekaterim sedanjim pomanjkljivostim. Raziskava trga kot osnovna funkcija sodobnega poslovanja OZD bi dobila svoj pravi pomen in vlogo, kot tudi ekonomska propaganda in pospeševanje prodaje.

Raziskave, ki so se opravljale do sedaj, so bile nesistematične, stihijske in kolikor so se sploh opravljale, so bile prepuščene nekaterim drugim oddelkom. Iz tega logično izhaja, da so bile poslovne odločitve precej rizične, saj tržišče za nas ni bilo pregledno, kar je cilj vsake raziskave trga in DO.

Z organizacijo dobre službe za marketing bi se vsem tem pomanjkljivostim brez dvoma izognili in potrebe potrošnikov bolj kvalitetno zadovoljili. K temu nas navsezadnje sili tudi zakon o združenem delu, ki pravi, da se morajo v OZD prilagajati potrebam tržišča.

A. Jug — I. Kodrun

LITERATURA

1. Deželak B.: Marketing — Založba Obzorja Maribor, 1974
2. Sodobne oblike nastopanja organizacij združenega dela na tržišču (XVII. podiplomski seminar). VEKS, Maribor 1979
3. Strašek S. Marketing — družbeni proces. Naše gospodarstvo, št. 1—2, Maribor 1976

jenimi v družbenoekonomskem položaju delavca v združenem delu. Delavčeva osebna odgovornost je namreč dialektično pogojena in povezana z osebno odgovornostjo drugih delavcev v združenem delu. Vsak delavec je sicer osebno odgovoren za svoja lastna ravnanja, vendar tudi za to, kako drugi delavci v združenem delu izpolnjujejo svoje delovne in druge obveznosti, ki jih imajo v združenem delu.

S tem je načelo osebne odgovornosti vsaj deloma omejeno z načelom vzajemne odgovornosti. Brez načela vzajemne odgovornosti bi bila odgovornost organov, npr. delavskega sveta, brezpredmetna oziroma neizvedljiva. Ob upoštevanju načela osebne odgovornosti bi bili lahko odgovorni samo posamezni člani takega organa.

Kakšne so sankcije zaradi kršitve samoupravljalске funkcije, ki jo povzroči delavec-posameznik, ZZZ ne določa. Prav v tem se kaže nepravni element te oblike odgovornosti, saj bodo sankcije v takih primerih nepravne; drugi delavci takemu delavcu ne bodo zaupali opravljanja določenih funkcij, izrekli mu bodo kritiko, ga opozorili, naj drugače ravna itd. Posredna oblika sankcije za neodgovorno

opravljanje samoupravljalских funkcij je določena tudi v ZZZ, po katerem delavca zadenejo materialne in druge posledice, če zaide temeljna organizacija v težave zaradi družbeno in ekonomsko nesmotrnega upravljanja sredstev, zaradi poslovanja, ki ni prilagojeno tržnim potrebam.

Nadaljnja značilnost odgovornosti za opravljanje samoupravljalских funkcij je ta, da je praviloma večsmerna. To velja za vse nosilce samoupravljalских funkcij, tako npr. za delegate delavskih svetov, za člane izvršilnih organov, za poslovodne organe. Temeljna značilnost odgovornosti pri vseh nosilcih samoupravljalских funkcij je ta, da so vsi nosilci vedno in v vsakem primeru odgovorni delavcem organizacije združenega dela, pa naj opravlja svojo funkcijo v temeljni organizaciji ali pa v delovni oziroma sestavljeni organizaciji. Nosilec samoupravljalске funkcije je tako odgovoren vsaj v dveh smereh: vedno je odgovoren delavcem organizacije združenega dela, v kateri opravlja svojo funkcijo, obenem pa tudi organu, ki ga je imenoval oziroma izvolil oziroma v katerem opravlja svojo funkcijo.

Sonja Slemnik

MED STOTINAMI PREDALČKOV

»Dobro jutro, Maks, kako je, ste že dobili žarnice?«

»Koliko vatne?«

»Nujno rabimo koaksialni kabel, toliko pa toliko, a ga imate?«

Približno tako se začne delovni dan MAKSA KAJZERJA, skladiščnika elektromateriala. Pozna jo ga vsi, ki so kadarkoli kaj iskali v elektroskladišču. To je dobrodošen mož, ki kar naprej teka med policami in kabelskim prostorom, vmes pa pridno dviga slušalko, da bi odgovoril na vse službene »radovednosti«. Ze celih devetnajst let je v skladišču, in torej ni čudno, da pozna vsak predalček, ve za vsako poličko, pa čeprav je teh kar nekaj sto. Prav za vsako reč ve, kje jo je mogoče najti, ve, kam jo bo kdo porabil in ali je dobra ali ne.

Kako lepo bi bilo, ko bi imeli po trgovinah take prodajalce! On

seveda ne trguje z denarjem, ampak z nakaznicami, ki morajo biti natančno izpolnjene in sploh, da se ve, kateri tozid bo plačal. Največja porabnika sta šibki in jaki tok, drugače pa prihajajo tudi iz vseh drugih tozdov. Dela je kar preveč za dva človeka. Maks pravi, da se je v času, odkar je prišel, železarna povečala skoraj za enkrat, kar pomeni, da prihajajo v skladišče vedno novi materiali, poraba je od dne do dne večja, v skladišču pa ostajata ves čas dva. Ze res, da imajo še nekega fanta, ki pa je »sposojen« od drugega tozda. In je nerodno, ker ti fantje gredo bodisi v vojsko ali jih tozid pokliče nazaj, komaj se malo spoznajo z delom. Menda se nikdar ne da doseči, da bi bil ta »nekdo tretji« redno in po vseh pravilih zaposlen v skladišču. Zakaj tako, vedo tisti, ki o tem odločajo, človeku pa se vendarle zdi, da je to odvečno kompliciranje in navsezadnje celo nesmotrno.

Dokaj čudna reč je tudi s plačami, saj namreč drugi skladiščniki (v drugih tozdih) prejemajo precej višje osebne dohodke, čeprav gre za zelo podobno delo. Ampak Maks kljub nezadovoljstvu s plačo vestno opravlja delo, ki obsega skrb za pravočasno naročanje, dohod materiala, izdajo in papirnatno vojsko. Nekaj težav je z uvoženimi materiali, ko so dobavnice pisane v tujih jezikih, ampak pravnja mera iznajdljivosti tudi to reši.

Uradno naj bi bilo skladišče odprto od šeste do enajste ure, ampak tega se ne drži, ker defekti v obratih nastajajo tudi mimo teh ur in je treba pač ob vsakem času po material v skladišče. Kajzer in Erna Kričej morata biti torej vsak čas dosegljiva, ne glede na delovni čas, pač tudi popoldne in ponoči, ob praznikih pa še posebej, ker se takrat opravljajo vsi večji remont. Z. Strgar

Odgovornost za opravljanje samoupravljalских funkcij

Odgovornost za opravljanje samoupravljalских funkcij je nova oblika odgovornosti, ki jo ureja ZZZ. Po svojem bistvu je ta oblika odgovornosti nekakšna vmesna oblika med pravnimi in nepravnimi oblikami odgovornosti. Pravna oblika odgovornosti je, ker njene temelje in deloma tudi sankcije določa že državna norma (ZZD v 566. do 572. čl.), pa tudi nepravna, kar se kaže zlasti v tem, da so njeni kriteriji določeni v temeljnih načelih samoupravne socialistične družbe in tudi njene sankcije so predvsem nepravne (odstop, opoklic).

Medtem ko je subjekt pri prej obravnavanih oblikah odgovornosti vedno posameznik, nikoli ko-

lektivno telo, pa je lahko subjekt pri odgovornosti za opravljanje samoupravljalских funkcij ali posameznik (delavec, delegat delavskega sveta, individualni poslovodni organ, kolektivni poslovodni organ).

V zadnjem primeru ne gre za kolektivno odgovornost, ker so člani navedenih organov še vedno osebno odgovorni, vendar pa je njihova odgovornost prepletena z vzajemno odgovornostjo.

Načelo osebne odgovornosti je nasprotje načela kolektivne odgovornosti. Vsakdo je odgovoren samo za svoja ravnanja, ne za ravnanja drugih. Vendar pa je treba načelo osebne odgovornosti razlagati skladno z načeli, pogo-

Maks Kajzer

Občina Ravne planira naslednjo petletko

Smernice za pripravo družbenega plana občine Ravne na Koroškem za obdobje 1981–1985

Tudi v prihodnje jeklo, svinec in les

V Jugoslaviji in Sloveniji bo eden osnovnih ciljev naslednjega srednjeročnega obdobja nadaljnji razvoj samoupravnih družbenoekonomskih odnosov. Usmerjen bo v krepitev sistema samoupravnega družbenega planiranja; v razvoj raznovrstnih oblik povezovanja OZD na podlagi združevanja dela in sredstev; na svobodnejše in hitrejšo kroženje sredstev razširjene reprodukcije na enotnem trgu; na usposabljanje združenega dela za navezovanje ekonomskih odnosov s tujino; v delitev dohodka, ki bo zagotovila krepitev materialne osnove samoupravljanja, ter v poglobljanje delegatskega sistema.

Uresničevanje osnovnih razvojnih nalog občine bi omogočilo rast družbenega proizvoda celotnega gospodarstva približno 5,5 % letno. Zagotovili naj bi jo v razmerah dinamične in stabilne rasti gospodarstva ter sprememb gospodarske strukture.

Osnova materialnega razvoja bo temeljila na pospešeni industrijsko predelovalni usmeritvi osnovnih surovin- skih proizvodnih virov jekla, svinca in cinka ter lesa. Hitreje naj bi se razvijale tudi tiste industrijske in terciarne dejavnosti, ki imajo realne pogoje, da bodo zaposlovale pretežno ženske in zagotavljale skladnejšo strukturo ter višjo produktivnost dela.

Pomembne rezultate mora dati urejanje prostora, racionalnejša izraba naravnih bogastev, krepitev splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Osnovni cilji razvoja

V prihodnjem srednjeročnem obdobju bo treba razvijati samoupravne družbenoekonomske odnose, tako da bo delavec obvladal celoto družbene produkcije, v kateri oblikuje pogoje svojega dela in življenja. V te pogoje so vključene družbene, socialne, kulturne, prostorske, materialne, varnostne in druge sestavine razvoja. Zelo pomembno pri tem bo dosledno uresničevanje politike ekonomske stabilizacije, ki naj prispeva k večji materialni in socialni varnosti delovnih ljudi ter k razmeram, v katerih se bodo trajneje uveljavili kvalitetni dejavniki razvoja.

Cilji razvoja občine naj bi bili v tem smislu naslednji:

— nadaljevati visoko produktivno industrijsko proizvodnjo in v zvezi s tem postopno, vendar odločno preusmeritev gospodarstva na povečanje deleža proizvodnje in storitev, ki imajo dolgoročne pogoje za ustvarjanje višjega dohodka na zaposlenega in na vložena sredstva. Proizvodnja in storitve morajo biti razvojno in tehnološko intenzivne, z udeležbo visoko kvalificiranega ustvarjalnega dela, obenem pa osnova za modernizacijo in tehnološki razvoj vsakega združenega dela.

— Aktivirati bo treba rezerve na področju domačih naravnih virov, gospodarneje uporabljati surovine in energijo, zagotoviti primerno rabo prostora in smotrne razporeditve proizvodnih sil v skladu z zasnovano policentričnega razvoja občine.

— Oblikovanje v izvoz usmerjenega gospodarstva. S samoupravnimi sporazumi o temeljnih planih in s plani naj bi delavci opredelili proizvodnjo in

storitve, ki jih bodo načrtno razvijali za uspešen prodor na tuje trge, predvsem s proizvodi višje stopnje predelave (visoko kvalitetno jeklo).

— Nadaljevati bo treba z razvojem gospodarske infrastrukture, in to v skladu z gospodarskimi potrebami in zahtevami osebnega in družbenega standarda ter z realnimi možnostmi. Pri tem bo treba upoštevati policentrično usmeritev družbenega razvoja in prostorske danosti.

Glede oskrbe z električno energijo bo v prihodnjem obdobju rešeno vprašanje enakomerne napetosti v omrežju, posebno na gorskih podeželskih območjih. Zaključena bo gradnja plinovodov z možnostjo oskrbe s plinom vseh večjih porabnikov. Toplo- vodno ogrevanje bo zajelo predvidoma vse večje kraje v občini (Ravne, Prevalje, Mežica, Črna). Oboje bo bistveno prispevalo k izboljšanju ekoloških razmer v občini.

Meža bo regulirana in čista, regulirani bodo tudi hudourniki in sanirana območja večjih potokov. Vsa mestna naselja bodo imela naprave za čiščenje fekalij in tehnoloških odpadkov.

Okrepiti bo treba železniški promet, pri železniški postaji Prevalje pa urediti transportno-skladiščno cono. Čimprej bo treba tudi urediti ceste med kraji v občini in tiste, ki vodijo do posameznih zaselkov in so pomembne z gospodarskega in turističnega vidika.

Ravne bodo povezane s Slovenjo Gradcem prek Kotelj in Sel, Črna pa prek Šentvida s Šočanjem. Ojačati in modernizirati bo treba omrežje PTT.

Kmetijski prostor bo treba izrabljati bolj smotno in več vlagati v to dejavnost; glavna usmeritev bo prireja mleka in vzreja plemenske živine.

— Zagotoviti bo treba stalnejše razmere gospodarjenja, v katerih bodo OZD lahko ustvarjale celoten prihodek in pridobivale dohodek predvsem z razvijanjem tehnologije in organizacije proizvodnje in prodaje. Proizvodne in raziskovalne organizacije se morajo povezati v raziskovalnih in usmerjenih programih.

V gospodarstvo bo treba bolj kot doslej uvajati informatiko in sistemske znanosti kot podlago sodobnega razvojnega dela, vodenja proizvodnih procesov in samoupravnega odločanja. Vzpostaviti bo treba pospešeno razvijati in stimulirati tudi inovacijsko in racionalizacijsko dejavnost.

— Razvoj izobraževanja je v tesni zvezi z bodočimi družbenimi potrebami po kadrih. Zagotavljati bo treba skladen razvoj vseh ravni izobraževanja od predšolske vzgoje in osnovnošolskega, do vseh oblik usmerjenega izobraževanja. V poklicnem usmerjanju in izobraževanju bo poudarek predvsem na proizvodno tehničnih poklicih.

— Prednostna naloga bo izboljšanje zdravstvenega varstva med delom in tako zmanjšanje odsotnosti z dela, večje varstvo delavcev v okviru dispanzerja za medicinsko dela, razširitev dejavnosti dispanzerja za varstvo borcev NOV in pričetek strokovne nege bolnikov na domu. Posebno skrb v bolnišničnem zdravljenju bo treba posvetiti preventivnim dejavnostim.

Okrepiti medobčinsko sodelovanje

Medobčinsko sodelovanje občine Ravne z drugimi občinami temelji na dogovorjenih skupnih interesih gospodarstva, predvsem pri kovinsko predelovalni industriji, lesno predelovalni industriji, obnovi in gradnji regionalnega cestnega, energetskega in PTT omrežja, skupnih družbenih dejavnostih, zlasti v zdravstvu in usmerjenem izobraževanju. Nadaljnji skupni interesi se kažejo še pri odlaganju, predelavi in uničevanju smeti in odpadkov, pri preskrbi prebivalstva s kmetijskimi pridelki in živili ter pri skupnem reševanju socialno ekonomskih in prostorskih vprašanj gorskih predelov s posebnim poudarkom na turističnih in rekreacijskih centrih ter na značilni koroški krajini, arhitektonskih in NOB spomenikih ter drugih skupnih interesih in potrebah.

Smotrna raba prostora in izboljšanje človekovega okolja

Prihodnje petletno obdobje mora pomeniti prelomnico v načrtnejši rabi ter urejanju prostora in človekovega okolja. Vsa občina je enoten socialno ekonomski in ekološki prostor. Treba bo ozdraviti gozdove in zgraditi čistilne naprave, razumno uporabiti in varovati še razpoložljiva zemljišča za gradnjo industrijskih in drugih gospodarskih ter infrastrukturnih objektov, pametno uporabljati in varovati površine, strnjeno in usmerjeno graditi stanovanja, racionalno uporab-

ljati in varovati kmetijska zemljišča, čuvati vodne vire in rezervate pitne vode za oskrbo mestnih naselij. Skrbeti je treba za dobre cestne zveze z zaledjem, da bo ostalo poseljeno zaradi občivanja kulturne pokrajine in njenih značilnosti, zaradi narodno obrambnih interesov in zaradi socialne varnosti ljudi.

Razviti pogoje življenja in dela za večanje družbene produktivnosti dela

Razvoj osebnega in družbenega standarda naj bo pogojen z možnostmi, ki jih daje ustvarjeni dohodek, obenem pa naj z ustrezno usmeritvijo tudi prispeva k večanju družbene produktivnosti dela. Uveljavijo se naj take osnove in merila delitve sredstev za osebne dohodke, ki bodo prispevala k večji zainteresiranosti delavcev za smotrno vlaganje v razširitev materialne osnove dela, k večji zavzetosti za gospodarjenje z družbenimi sredstvi, s tem pa tudi za produktivnost dela. Nenehno je treba izboljševati izobrazbeni sestav zaposlenih in smotno razporejati delavce glede na znanje in sposobnosti. Delo je treba voditi in organizirati učinkovito ter smotno izrabljati delovni čas, skrbeti za večjo varnost pri delu, učinkovito zdravstveno varstvo delavcev ter večjo odgovornost posameznikov za lastno zdravje in delovno sposobnost. Vsakomur naj bodo dostopne otroško varstvo in nujne oblike socialnega skrbstva. Hitrejši razvoj storitvenih dejavnosti naj razbremeni zaposlene

Gradič Javornik

delavce pri vzdrževanju stanovanj. Pametna stanovanjska in prometna politika morata rešiti stanovanjski primanjkljaj in povečati gibljivost delavcev. Krepitev splošne ljudske obrambe in družbene samozagrade sta sestavina družbenega razvoja. Poseben poudarek bo na razvoju civilne zaštite. V to se morajo usmeriti delovni ljudje pri planskih aktivnostih na vseh področjih družbenega življenja, kar je pogoj nadaljnjega podružbljanja SLO in družbene samozagrade.

Do zastavljenih ciljev z enakomerno rastjo družbenega proizvoda

Uresničevanje zastavljenih ciljev in nalog je povezano z ocenjeno rastjo družbenega proizvoda po poprečni letni stopnji rasti okoli 5,5%. Zato bo treba vložiti vse napore za napredek produktivnosti dela, povezovanje znanosti in ostalega združenega dela, za usposabljanje kadrov, boljše izkoriščanje zmogljivosti ter za nagrajevanje po delu in rezultatih. K takšni rasti bodo prispevala prizadevanja za stabilizacijo v vsej državi.

Zaposlovanje bo naraščalo v skladu s potrebami in možnostmi, tako da bo z novimi zaposlitvami dosežena takšna produktivnost oziroma ustvarjen takšen dohodek, s katerim bo mogoče doseči tudi dodatne stroške družbene in gospodarske infrastrukture v zvezi z novim zaposlovanjem. Sredstva za akumulacijo bodo morala naraščati hitreje kot doslej, zato da se bo tako povečal delež lastnih in združenih sredstev TOZD pri financiranju naložb, s tem pa bi se zagotovila tudi njihova večja učinkovitost, obsežnejše združevanje dela in sredstev ter odločilen vpliv delavcev na razširjeno reprodukcijo. Sredstva za osebne dohodke naj bi naraščala počasneje kot dohodek gospodarstva. Pri sprejemanju programov v okviru svobodne menjave dela bo treba zagotoviti počasnejšo rast sredstev, namenjenih za naložbe v družbene dejavnosti in za socialne prejemke, od rasti dohodka. Izvoz mora rasti hitreje kot zdaj.

Kako je poslovala občinska zdravstvena skupnost Ravne v prvem polletju 1979

V letošnjem prvem polletju je znašalo število aktivnih zavarovancev (delavcev združenega dela, učencev v gospodarstvu in poklicnih šol ter zaposlenih v zasebnem sektorju) 12.295, medtem ko je znašalo poprečno število vseh zavarovanih oseb 30.497.

V primerjavi z ostalimi občinskimi zdravstvenimi skupnostmi v regiji je rast zaposlovanja nizka. Število zavarovanih oseb je v poprečju poraslo za 2,7%, struktura pa je znašala: 75,15% delavci, 20,58% upokojenci in 4,27% kmetje, kar je z vidika financiranja zdravstvenega zavarovanja ugodno.

Odsotnost z dela aktivnih zavarovancev

Zaradi bolezni, nesreče pri delu, poklicnih obolenj ter nege, izolacije in spremstva ožjih družinskih članov je bilo v 1. pol. 1979 odsotnih 5,13% zaposlenih zavarovancev, za kar je bilo izplačano skupno 98.461 delovnih dni. S tem smo v regiji na drugem mestu.

Samoupravni sporazumi in dogovori o temeljnih planov so osnova prizadevanj za skladen družbeni razvoj, zato morajo širše in skupne probleme politike razvoja v razmerah blagovnega gospodarstva vse bolj reševati temeljne in druge organizacije združenega dela na dohodkovnih osnovah in na podlagi medsebojnega sodelovanja in skupnih interesov. Tako bo večina razvojnih vprašanj skupnega pomena v prihodnjem petletnem obdobju urejala združeno delo ali neposredno TOZD ter razna združenja bank in samoupravne skupnosti s samoupravnimi sporazumi o temeljnih njihovih planov.

Občina je odgovorna za celovitost razvojne politike

To uresničuje z oblikovanjem splošnih pogojev za razvoj vseh področij družbene reprodukcije, ki jih ureja z dogovarjanjem z združenim delom, krajevnimi skupnostmi ter pri oblikovanju in izvajanju skupne politike in ukrepov v občini in republiki.

V skladu s tem bodo izvršni svet in upravni organi za uresničevanje predvidenih srednjeročnih ciljev in nalog pripravili predloge ukrepov iz svojih pristojnosti, tako da bodo ekonomska politika in druge politike, ki so pomembne za razvoj, v skladu z načeli političnega sistema samoupravljanja in potrebami nadaljnjega razvoja. Pri tem se bodo usmerili v ključna področja bodočega razvoja.

Nosilci planiranja naj čimprej zaključijo izdelavo analiz možnosti svojega razvoja za obdobje 1981–1985. Na tej osnovi naj delavci TOZD in občani v krajevnih skupnostih oblikujejo smernice za pripravo planov ter elemente za samoupravno sporazumevanje in dogovarjanje o temeljnih planov.

(Povzeto po gradivu za 11. sejo zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora skupščine občine Ravne na Koroškem)

Skupno število dni izostankov je glede na prvo polletje 1978 poraslo kar za 9,9% ali 8.896 dni. Ker pa je število aktivnih zavarovancev poraslo manj – t. j. za 2,4%, se je odstotek poprečno zvišal od 4,8% lani na 5,13% v prvem polletju 1979.

Iz podatkov vidimo, da je odstotek izostalih nad 30 dni, za katere nadomestilo OD bremenijo občinsko zdravstveno skupnost, porasel za 0,03% (na 100 zavarovancev se je povečalo število izostankov za 6 dni), medtem ko je odstotek izostalih do 30 dni porasel za 0,29 odstotka oziroma število izostankov se je relativno povečalo za 48 dni. V primerjavi z istim obdobjem lani se je odsotnost z dela povečala od 9,7 na 10,9 dni.

Finančni del

V prvem polletju 1979 v občinski zdravstveni skupnosti Ravne veljajo naslednje prispevne stopnje:

1. za zdravstveno varstvo delavcev (od osnove bruto OD)

— iz bruto OD	7,49 %
— iz dohodka TOZD, OZD, DS	2,66 %
skupaj	10,15 %

2. za zdravstveno varstvo kmetov 10% od katastrskega dohodka, 45% od dohodka od gozda ter 670 din na zavarovano gospodarstvo;

3. za zdravstveno varstvo upokojencev – mesečni pavšalni znesek po spoznanju s skupnostjo pokojninske in invalidske zavarovanja v SR Sloveniji za leto 1979 (letno 4.628,08 din na uživalca pokojnine oziroma invalidnine);

4. za zdravstveno varstvo drugih kategorij zavezancev – pavšalni zneski oziroma stopnje, določene s posebnim odlokom.

V okviru navedene prispevne stopnje od bruto OD pa se v letu 1979 formirajo sredstva za uresničevanje enotnega programa po stopnji 3,27% (skupaj s prispevki za zdravstveno varstvo kmetov in upokojencev) ter za uresničevanje skupnega programa v SR Sloveniji po enotni stopnji 0,205% in dogovorjenega programa investicij v zdravstvu po stopnji 0,94% od planirane mase bruto OD.

Prihodki za izvajanje zdravstvenega varstva v prvem polletju 1979

Celotni prihodki občinske zdravstvene skupnosti Ravne so bili v prvem polletju realizirani v višini 80.276.533,15 din kar pomeni 50,75% planiranih oziroma 1191 tisoč din nad 50% plana. V primerjavi z doseženimi prihodki v enakem obdobju leta 1978 pa so celotni prihodki porasli za 31,9% ali v znesku za 19.426.056,35 din.

Prispevki, dogovorjeni z aneksom št. 2 za leto 1979, so bili realizirani v višini 71.978.107,25 din oziroma so dosegli 50,8% dogovorjenih, kar torej pomeni, da so v prvem polletju 1979 že nastali »presežki« prispevkov, saj so bili višji od 50% plana kar za 1105 tisoč din. V primerjavi z realizacijo v enakem obdobju preteklega leta pa so bili ti prispevki višji za 32,9% ali 17.828.188,05 din. Pripomniti velja, da je občinska zdravstvena skupnost Ravne edina zdravstvena skupnost v regiji, ki je v obravnavanem obdobju že ustvarila presežke prispevkov po samoupravnem sporazumu.

Če se na kratko oceni še realizacija ostalih prispevkov občinskih zdravstvenih skupnosti za prvo polletje 1979, se vidi, da so bili prispevki za zdravstveno varstvo upokojencev realizirani v višini 6.834.945,35 din (50,2% plana) in so bili višji od realizacije v enakem obdobju preteklega leta za 21,7% ali 1.216.651,25 din. Tudi pri drugih prispevkih se ugotavlja prekoračenje plana, saj je znašala realizacija 52,1% oziroma 1.463.480,55 din ali 59 tisoč din nad 50% plana. V primerjavi s prvim polletjem 1978 pa so višji za 35,2% ali 1.216.651,25 din.

Odhodki za izvajanje zdravstvenega varstva

V prvem polletju je bilo potrošeno za redno dejavnost zdravstvenega varstva (neposredno zdravstveno varstvo, denarna nadomestila in povračila, druge izdatke v zvezi z zdravstvenim varstvom), za dogovorjena prenesena sredstva (za regijsko solidarnost, za skupni program v SR Sloveniji, nepredvidene rizike, naloge na nivoju regije, splošni ljudski odpor) in anuitete, investicije v zdravstvo in obvezno rezervo skupno 79.838.504,75 din. Odstotek realizacije finančnega načrta je znašal po razporeditvi dela presežka prihodkov nad dohodki v rezervi 50,3%, kar torej pomeni, da so bili skupni odhodki višji

od predvidenih za 0,3% ali 753 tisoč din.

Skupni odhodki so porasli za 32,9% ali 19.777 tisoč din glede na enako obdobje lani, znotraj le-teh pa so bili odhodki redne dejavnosti večji za 32% ali 16.742 tisoč din.

Odhodki za neposredno zdravstveno varstvo

Za vse oblike zdravstvenega varstva je bilo potrošeno skupno 57.395 tisoč din, s čimer so bila sredstva, planirana za ta namen, potrošena v višini 51,5% ali za 1.702 tisoč din oziroma 1,5% nad planom. V absolutnem znesku so stroški varstva porasli za 33,1% ali 14.284 tisoč din, relativno na zavarovano osebo pa za 29,6%.

V okviru svobodne menjave dela je tudi v letu 1979 obseg zdravstvenega varstva okvirno omejen z dogovorjenimi programi. Zdravstvene delovne organizacije na območju rizične zdravstvene skupnosti Ravne so preko svobodne menjave dela za občinsko zdravstveno skupnost Ravne v prvem polletju 1979 ustvarile skupno 45.355,127 din prihodkov (79,0% vseh odhodkov za zdravstveno varstvo), in sicer:

Splošna bolnišnica Slovenj Gradec 19.840.441 din ali 54,5% dogovorjenih sredstev

Bolnišnica Topolšica 848.862 din (50,5%)

Koroški zdravstveni dom Ravne – TOZD Dravograd 551.099 din (51,4%)

TOZD Radlje 132.638 din (28,9%), TOZD Ravne 16.227.723 din (53,7%)

TOZD Slovenj Gradec 320.967 din ali 38,4% dogovorjenega zneska po sporazumu o svobodni menjavi dela in TOZD Rečevalna postaja 1.611.656 din (44,3%) ter

Saleški zdravstveni dom Velenje, Koroške lekarne in združene lekarne Velenje skupaj 6.181.921 din. stovbčičiisnoiz.tvž

Ostalih 21% odhodkov pa je tvoril t. i. odliv sredstev za plačilo storitev uporabnikom v zdravstvenih organizacijah zunaj regije Ravne oziroma so bila potrošena za druge oblike varstva, ki ni vključeno v menjavo dela.

Koliko nas je stalo zdravljenje v bolnišnicah?

Število sprejetih pacientov na zdravljenje se je zmanjšalo, število opravljenih dni zdravljenja pa se je povečalo le v bolnišnici Topolšica, tako da je doba zdravljenja v Splošni bolnišnici Slovenj Gradec ostala skoraj nespremenjena (nižja le za 0,1 dan), v Topolšici pa se je povečala v povprečju za 12 dni.

V prvem polletju 1979 je bilo v naši zdravstveni skupnosti za bolnišnično zdravljenje potrošeno skupno 23.850.936,25 din, kar je za 37,6% ali 6.511 tisoč din več kot v prvem polletju 1978 ali 41,6% vseh odhodkov zdravstvenega varstva. Stroški zdravljenja v bolnišnicah so na zavarovanca znašali 782,07 din in so višji od stroškov v prvem polletju 1978 za 33,9% ali 198,05 din, vendar pa za 2,3% nižji od regijskega povprečja.

Največji delež bolnišničnega varstva je realiziran skozi dejavnost Splošne bolnišnice Slovenj Gradec, in sicer 61,8% vseh oskrbnih dni, finančno pa 67,2%, medtem ko je delež bolnišnice Topolšica le 4,4% oskrbnih dni, finančno pa 3,4%. Ostalih 29,5% stroškov se je odliko za opravljene storitve izvajalcev izven regije.

37,6% porast odhodkov za bolnišnično zdravljenje je v celoti posledica povečanih stroškov na dan za 49,5% (562,50 din na 841,15 din), saj se je število oskrbnih dni celo zmanjšalo.

Drugi odhodki za neposredno zdravstveno varstvo

Naslednja visoka postavka odhodkov neposrednega zdravstvenega varstva so stroški ambulantnega zdravljenja. V prvem polletju 1979 je bilo v splošnih ambulantah in dispanzerjih ter specialističnih ambulantah potrošeno skupno 18.808.349,55 din, kar pomeni 32,8 % vseh stroškov zdravstvenega varstva. V primerjavi z enakim obdobjem lani so ti stroški skupno porasli za 28,3 %, na zavarovano osebo pa za 24,9 %. Kljub temu pa je strošek na zavarovano osebo za 0,2 % pod stroškom regije.

Velik delež pri tem imajo tudi izdatki za zdravila na recept, saj so v prvem polletju 1979 znašali 10,8 % ali 6.170 tisoč din, indeks rasti pa je bil 117,9. V tem obdobju je bilo izdano 81.170 zdravil — za 6,4 % več kot v prvem polletju 1978, strošek na zavarovano osebo pa je znašal 202,33 din in je bil večji za 14,7 % od stroška v enakem obdobju lani. Poprečna cena za zdravilo je znašala 76,02 din.

Za storitve zobozdravstvenega varstva je bilo v prvem polletju 1979 potrošeno 4.645 tisoč din ali kar za 63,9 % več kot v enakem obdobju lani. Za ostale vrste zdravstvenega varstva pa se beleži povečanje glede na realizacijo v prvem polletju 1978: zdraviliško zdravljenje 20,3 %, prevozi z reševalnimi avtomobili 5,5 %, proteze in ortopedski pripomočki 1,3 %, potni stroški in dnevnice 22,8 %.

Denarna nadomestila in povračila

Nadomestila OD in povračila v primeru smrti imajo karakter socialne varnosti zavarovancev v času bolezni, nesreč, poklicnih obolenj, nosečnosti in poroda ter ob primeru smrti. V prvem polletju 1979 je bilo iz tega naslova izplačanih skupno 10.384 tisoč din ali 29,4 % oziroma 2.360 tisoč din več kot v prvem polletju lani. Strukturni delež denarnih dajatev se je zmanjšal od 13,36 na 13,00 %, kar kaže počasnejšo rast denarnih nadomestil od rasti stroškov neposrednega zdravstvenega varstva. Vzrok porasta je v povečanju pravic, tj. povečanje nadomestil osebnega dohodka od 80 % na 90 %, v porastu izplačanih osebnih dohodkov kot osnove za nadomestilo in povečanje povračil v primeru smrti.

Poprečno izplačano nadomestilo na aktivnega zavarovanca je v prvem polletju 1979 znašalo 844,60 din in je poraslo za 26,3 %, kar je posledica omejenih povečanj pravic in povečane osnove za nadomestilo (tj. izplačanih OD na zaposlenega). Višina nadomestila pa je seveda odvisna tudi od odsotnosti z dela. Tako je vzrok povečanja nadomestil OD tudi povečanje odstotka staleža, saj se je odstotek izostalih, za katere nadomestilo OD bremeni občinsko zdravstveno skupnost, povečal od 1,79 % na 1,82 % ali za 0,03 odstotnih točk.

V primerjavi z realizacijo v prvem polletju 1978 so se nadpoprečno povečala nadomestila in povračila zaradi bolezni in nege za 35,6 %, zaradi pogrebnin za 22,3 % in nadomestila OD med nosečnostjo in porodniškim dopustom za 21,7 %. Kljub temu pa planirane dajatve niso bile presežene (4,3 % ali 972 tisoč din pod planom).

Sredstva za posebne namene — anuitete in investicije v zdravstvu

V okviru zbranih sredstev se je namenilo za investicije v zdravstvu 6.564 tisoč din ali 21,6 % oziroma 1.165 tisoč din več kot v prvem polletju 1978, medtem ko so sredstva za anuitete realizirana v višini 130 tisoč din ali 50 % planiranih sredstev.

Kakor je razvidno iz pregleda prihodkov in odhodkov ter finančnih re-

zultatov, sta le občinska zdravstvena skupnost Dravograd in Ravne v obravnavanem obdobju s pozitivnim finančnim rezultatom.

Pregled odstotka odsotnosti z dela zaradi začasne nezmožnosti za delo oziroma zadržanosti zavarovancev po toz-dih za čas od

	I—VI 78	I—VI 79
Železarna Ravne		
skupaj	5,80	6,92
TOZD jeklarna	6,14	8,49
TOZD jeklolivarna	8,16	9,98
TOZD valjarna	7,27	9,81
TOZD kovačnica	5,38	7,29
TOZD jeklovlek	9,16	5,42
TOZD kalilnica	3,43	7,19
TOZD stroji in deli	6,56	10,54
TOZD pnevmatični stroji	8,83	8,44
TOZD vzmetarna	6,91	8,95
TOZD industrijski noži	8,14	8,12
TOZD rezalno orodje	5,96	6,30
TOZD energija	3,46	6,58
TOZD elektroteh. storitve	2,59	2,89
TOZD strojogradb. vzdrževanje	4,77	5,43
TOZD transport	2,40	3,98
TOZD priprava proizvodnje	4,87	6,03
TOZD kontrola kakovosti	4,00	3,99
TOZD raziskave in razvoj	3,44	4,85
TOZD komerciala	6,04	5,94
TOZD družbeni standard	8,13	5,15
DS za kadre in splošne zadeve	4,18	6,24
DS za gospodarjenje	2,47	2,64
DS za finance in računovodstvo	3,71	3,07

Podatki prikazujejo, da v večini toz-dov bolniški stalež raste. Vzroki in posledice bodo prikazani v analizi, ki se pripravlja na predlog delavskega sveta delovne organizacije.

Za objavo pripravil:
Franc Leskošek

IZ OBČINE

SIS za varstvo pred požari v ravenški občini je konec avgusta kupil dve novi gasilski kombini-rani vozili, proizvod TAM Mari-bor. Veljali sta 1.640.000 dinarjev, v upravljanje pa sta ju prevzeli gasilski društvi Črna in Ravne mesto.

Za normalno delovanje koroškega radia Slovenj Gradec mora tudi ravenška občina za letošnje leto prispevati 380.000 din. Ker SO Ravne ne more sama iz proračuna pokriti sofinanciranja, je OK SZDL Ravne pripravila samoupravni sporazum, s katerim naj bi se TOZD, SIS, KS, skupščina občine in družbenopolitične organizacije zavzele, da bodo pomagale k delovanju radia Slovenj Gradec. Svečan podpis sporazuma bo v začetku oktobra na Ravnah.

F. R.

IZ NAŠIH KRAJEVNIH SKUPNOSTI:

Na Prevaljah težave z gradnjo vrtca

»Zadnje dni je med krajin Prevalj največ zanimanja za gradnjo družbenega doma, kate-rega gradnja po terminskem planu nekoliko kasni. Vendar pa nam izvajalec Kograd Dravograd, TOZD Stavbenik Prevalje, obljublja, da bo dom naređ do maja prihodnjega leta,« nam je povedal Jože Boštjan, tajnik KS Prevalje.

»Šele pred nedavnim smo zapisali, da naj bi gradnja otroškega vrtca Pod Gonjami že stekla. Kako to, da še ni? Kje so vzroki?«

»Tudi pri gradnji oziroma pri samem začetku gradnje novega otroškega vrtca imamo težave. Še do danes občinski izobraževalni skupnosti ni uspelo dobiti gradbenega dovoljenja. Treba je reči, da za to ni kriva izobraževalna skupnost, saj se zelo trudi, da bi čimprej stekla gradnja vrtca. Da se sploh tako dolgo ne začne graditi in se zavlačuje že dobro leto, je več vzrokov. Najprej smo imeli težave s pridobitvijo zemljišča in nato z glavnimi načrti. Sedaj, ko imamo vse to urejeno in zagotovljena sredstva, pa so težave z gradbenim načrtom. Ne vem, kako bo, saj kot kaže, vrtce ne bo naređ do določenega roka, 29. novembra. Upamo vsaj, da bo do konca leta.«

»Kako ste uspešni pri realizaciji programa, ki ga financirate s sredstvi krajevnega samopri-spevka?«

»Skozi poletje nam je končno uspelo urediti nekatere najbolj prometne lokalne ceste in ulice na Prevaljah. Tako smo do sedaj že asfaltirali nekaj cest in ulic v Trgu. Uredili pa smo v Trgu in v Prisojeh razsvetljavo, medtem ko na Dobjem dvoru še moramo namestiti svetilke. Ta opravila smo delno financirali še iz prejšnjega samopri-spevka, delno pa iz sedanjega. V tej »prvi delovni akciji« nam je vsaj delno uspelo dokaj

slabo komunalno urejene Prevalje urediti. Tej akciji bo sledila še druga v jeseni, samo če bomo imeli na razpolago sredstva.«

»Na Prevaljah imate lepo pokrito tržnico, katere pa ne uporabljate. Zakaj vam je odveč?«

»Ne bi mogel reči, zakaj naši krajan nočejo obiskovati tržnice, saj je ta zadovoljivo urejena. Nekateri vedo povedati, da jih odbija to, ker je tako oddaljena in preveč globoko pod cesto. Razmišljali smo že, da bi čez tržnico položili betonsko ploščo, do višine ceste. Pod njo pa bi lahko uredili nekaj garaž. Ker ljudje nočejo kupovati na tržnici, se dogaja, da ponudniki zelenjave in sadja prodajajo kar na ulici pod lipo ali pa na avtobusni postaji. Vse smo že poskušali, da bi to preprečili. Nagnati jih ne moremo, saj že tako imamo slabo preskrbo.«

»Kako daleč ste z odpiranjem novih delovnih mest?«

»Tudi na tem področju smo naredili korak naprej, in sicer naj bi se nova delovna mesta odprla v TOZD rezalno orodje, kjer bo baje dela za 100 nezaposlenih občanov — predvsem žensk. Ob tem pa je treba tudi reči, da je že sedaj na Prevaljah povpraševanje po delavcih. Gradbene delavce rabijo pri Stavbeniku. Pomanjkanje teh pa imamo tudi v gostinstvu in trgovini.«

F. Rotar

ISKRE

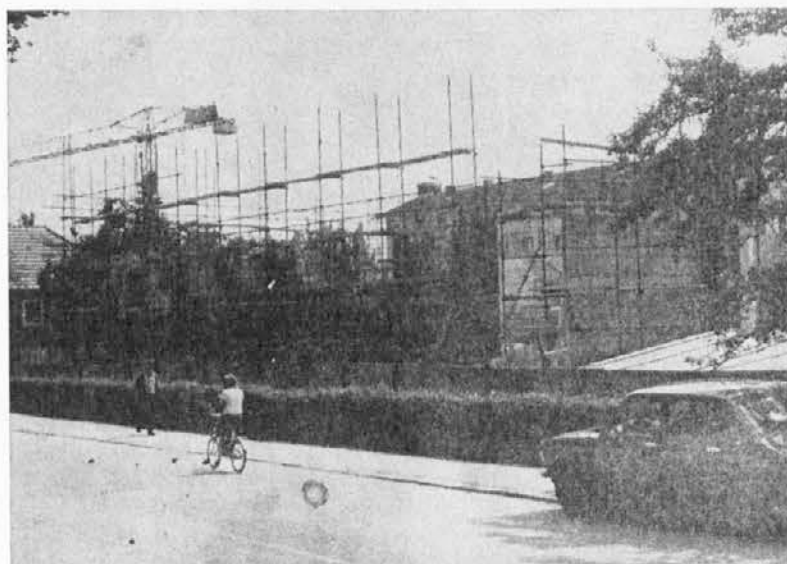
Ljubezen je skupno iskanje znanja.

Sokrates

*

Prvi vzdih ljubezni, zadnji vzdih modrosti.

Bret

Prevaljski družbeni dom raste

ZDRAVJE

NAŠ OTROK KADI — KAJ STORITI

Da danes kadi več otrok med 10. in 14. letom starosti, ne smemo smatrati kot posamezen primer. Gre za problem, ki je tipičen za današnjo družbo. Kakor za sladkarije in alkohol, tako tudi za tobak ni pri nas nobenih ovir pri nabavi. Mladi se začno zanimati za kajenje in druga nasladi, takoj ko postanejo sposobni za kritično ocenjevanje družbenih razmer.

Morda je začel otrok kaditi, ker želi, da ga prijatelji imajo za »pravega fanta«, morda pa je prepričan, da je kajenje dokaz »moškosti«. Oprezno in pazljivo mu lahko dokažemo, da je dosti drugih poti, da dokaže svojo moč in sposobnost, npr. šport. Dovolj primerov je, da so deklice in fantje prenehali s kajenjem, takoj ko so se začeli intenzivneje baviti s športom v prostem času. Bilo jim je znano, da kajenje zmanjšuje rezultate v športu, kar je tudi športna medicina jasno dokazala.

Pogostokrat se mladi varajo da jih bo kajenje pripeljalo k večji aktivnosti, večji moči in vitalnosti. 8–10 minut po pokajeni cigareti sicer doživljajo spremembe, postanejo razpoloženi in razgovorljivi. Takoj za tem razpoloženje upade. Zopet sežejo po cigareti in tako se začarani krog nadaljuje. Neredko se pojavljajo posledice: nerazpoloženje, glavobol in druge težave. Otroci to neradi priznajo, a zdravnik jim lahko vzroke težav potrdi. Morda bodo njega raje poslušali kot nas, starše.

Z običajno prepovedjo ne dosežemo veliko, a vendar se je najpogostejše poslužujemo. V šolah bi morali storiti več kot doslej, posebno med odmori na šolskem dvorišču, kjer bi morali re-

dno nadzirati, če se prepoved spoštuje. Kajenje v neki skupini ali razredu se ne odloča z večino. Pomisliti moramo tudi na nekadilce, ki postanejo »pasivni kadilci«, ko vdihavajo dim, ki ga drugi ustvarjajo.

Kako je s prenehanjem kajenja? Manj uspeha je, če se kajenje postopoma zmanjšuje. Kdor je zanesljivo spoznal, da je kajenje škodljivo za zdravje, bo takoj prenehal in s tem dokazal moč svoje volje. V tem je pravi problem. Mnogi kadilci skrivajo pred sabo in drugimi, da jim volja ni tako močna, da bi s kajenjem prenehali. Slabo je, če človek ne vlada več svoji svobodni odločitvi. Razmislimo, ali ne bi mladoletniku obljubili kaj lepega, če bi v določeni dobi prenehal s kajenjem npr.: v treh ali šestih mesecih. Pogostokrat se namreč dogaja, da po tej dobi popolnoma usahne želja po nadaljnjem kajenju. Neki mladeniči so v 14. letu za nagrado dobili kolo. To je veliko. Vsekakor pa mora iti za nagrado, za katero se splača potruditi. Takšne obljube ne vezemo brez velike potrebe na moralno iztirjenost, ampak otroku raje razložimo z načinom, ki ustreza njegovemu mišljenju. Navedemo športni in zdravstveni razlog.

Najvažnejše pa je, da se vprašamo, zakaj je naš otrok začel kaditi. Kot vemo, služi cigareta ponekod za lajšanje duševne napetosti. Poznano je, da mnogi sežejo po cigareti, kadar so utrujeni, vznemirjeni ali napeti. Isti učinek dosežemo lahko tudi brez kajenja in denarja. Potreben je mir in počitek, če smo utrujeni, sicer pa kratek sprehod po svežem zraku, globoko dihanje...

Če želimo, da se naš otrok odvadi kajenja, ne pričakujmo dosti od dobrega (ali slabega) zgleda staršev. Če je že potrebno delovanje primera, potem naj bo to predvsem primer njegovega prijatelja.

Zelo učinkoviti pa so lastni neuspehi. Če je npr. deček že večkrat doživel, da v športu ni dosegel več istih rezultatov kot prej, mu daje to voljo, da odvrže že izvlečeno cigareto. Dokažimo mladoletniku, da je zanj osvežitev sadni sok, krajša igra z žogo ali šaljiv razgovor. Presenetimo ga z zanimivim izletom, pogovarjajmo se z njim...

Velikokrat je vzrok za začetek kajenja preobremenitev v šoli. Pomislimo, ali pa ni morda naš otrok segel po cigareti, ker je osamljen ali ker mu je doma nezgodno. Ali nismo v tem primeru nekaj pregrešili, nismo morda otroka premalo poslušali ali ga preredko puščali v družbo sovrstnikov? Razmislimo o tem! Ali ne bi bilo morda potrebno v družini

kaj spremeniti in popraviti tisto, kar se še da? V vsakem primeru, ako otrok prične kaditi med 10. in 14. letom starosti — sredi razvoja, je to veliko prezgodaj.

V koroški regiji smo v lanskem šolskem letu izvedli med osemšolci anketo o zasvojenosti. Rezultat ni bil nič kaj razveseljiv, saj je med 854 anketiranci 152 otrok kadilcev, na srečo le štirje stalni, medtem ko se ostalih 148 zateka h kajenju le občasno. Anketa je dalje pokazala, da jih je največ pritegnila h kajenju družba, sledi radovednost, želja biti podoben odraslim, nekaj pa jih je navedlo vzrok pod drugo.

Samo poskusilo je kaditi nadaljnjih 214 učencev, a so prenehali zaradi slabega počutja, vpliva staršev ali pa so navedli vzrok pod drugo. S posledicami kajenja so otroci seznanjeni v 97,3 odst.

Starši! Morda je med anketiranci — kadilci tudi vaš otrok! Pogovorite se z njim!

Referat za zdr. vzgojo
KZD

S KNJIŽNE POLICE

DOMAČA DELA

Mitja Šipek, Šentanel, moje življenje, ZB, Lj., 312 str., 240 din.

V knjigi so zbrani spomini našega inženirja metalurgije na rodno vas Šentanel in na sodelovanje v NOB na Koroškem. Delo je napisano v klenem jeziku z nekaterimi značilnimi narečnimi prvinami.

Nežka Mlakar, Anči, spominska pripoved, ZB, Lj., 218 str., 175 din.

Zgodba sloni na resničnih dogodkih in opisuje resnične osebe, teče pa v preprostem, živem pogovornem slogu in pritegne bralca z neposrednostjo opisovanja.

Bogdan Kavčič in Ivan Svetlik, Poglavlja iz sociologije dela, DE Lj., 450 str., 360 din.

Knjiga je namenjena predvsem študentom za študij sociologije dela, v pomoč pa bo zlasti tistim, ki se v OZD ukvarjajo z organizacijo dela in upravljanjem.

Janez Menart, Statve življenja, pesmi, CZ, Lj.

V sodobni slovenski poeziji je Menartovo ime sinonim za popularnega ljudskega pesnika. Statve življenja prinašajo njegovo zbrano liriko iz šestih zbirk. Pesniški svet je zgrajen v klasično

celovitost izpovedi, lirika pa je vpeta v naš čas in prostor.

PREVODI

Stanko Ilič, Psihološki aspekt informiranja v združenem delu, DE, Lj., 250 din.

Knjiga je namenjena vsem, ki se ukvarjajo z informiranjem, predvsem v OZD, pa tudi sociologom, psihologom dela, članom organov upravljanja, družbenopolitičnim delavcem in drugim.

Kazimierz Maczarski, Pogovori z rabljem, dokumentarni tekst, ZB, Lj., 360 str., 240 din.

Delo je edinstveno in zanimivo. Gre namreč za zapise avtentičnih pogovorov s hitlerjevskim vojnim zločincem, esesovskim generalom Jürgenom Stroopom, ki ga je ameriško in poljsko vojno sodišče obsodilo na smrt ter je bil leta 1952 obešen v Varšavi.

A. A. Milne, Skrivnost rdeče hiše, detektivska povest, MK, Lj., 228 str., 165 din.

Avtor je znan našim mlajšim bralcem po medvedku Puju, detektivka pa bo razvedrila odrasle. Napisana je napeto, polna ne navadnih preobratov in kot nalašč za branje v zadnjih poletnih dneh. (Po knjigi 79,

TEŽKO JE NE OBČUTITI KOROŠKE

Ena od udeleženk letošnje slikarske kolonije je poslala v objavo naslednji zapis:

Za kolonijo Ravne 79 sem se odločila iz »firbca«. Zanimalo me je namreč, kakšno je delo in življenje v spremenjenem okolju in družbi. Sedaj lahko povem, da sem zelo navdušena. Veliko novih izkušenj sem pridobila, predvsem pa je bilo zanimivo živeti deset dni brez eksistenčnega problema. Hrano in stanovanje smo udeleženci kolonije imeli preskrbljeno, dobili pa smo tudi material za slikanje, za kar

smo železarni Ravne še posebno hvaležni poleg drugih ugodnosti, ki nam jih je nudila (prevozi v bližnjo okolico, ogled galerij, muzejev ter sakralnih spomenikov).

Mislil, da če nisi lačen, če imaš ves potreben material in delovne navade, ni drugega, kot da se spoprimeš z danim problemom, in to je, da narediš nekaj svojega.

Glede na to, da sem še precej mlada in se »še iščem«, mi vse novo nudi ogromno pobud. Mislil, da so tudi ostali kolegi, ki so mogoče v nekakšni svoji fazi ustvarjanja,

Ko bom velik

Čuvaj naših meja

gledali, občutili in se je to že ali pa se še bo odrazilo v njihovih delih. Težko pa je ne občutiti Koroške. Lep primer sta dva študenta ALU iz Iraka, ki sta letos sodelovala v koloniji.

O debatah o našem ustvarjanju mislim, da so prav gotovo potrebne in koristne, ker lahko zveš in poveš marsikaj novega, a udeležim se jih le, če pridejo spontano.

Omenila pa bi še ljudi na Ravnah in v okolici, ki so nas zelo lepo sprejeli, rekla bi celo, da z nekakšnim spoštovanjem. Ko smo risali v Lešah, Šentanelu ali Strojni, so nas večkrat postregli s kislim mlekom in kmečkim kruhom, drugje spet so mame podile otroke, da nas ne bi motili pri delu.

Skratka, bilo je lepo.

Zora Stančič

PFSMI DELAVCEV

Med gozdovi

Večerni mrak razpenja svoja krila,
med smreke lega na prstena tla,
v svoj plašč je senca tihi vrt zavila,
noč kraljica svojo pot vesla
in plašno zre po gori naokrog,
srebrno luč na smreke lije.
Tu šepetata gozd in log,
med smrekami pa srce se spočije.

Med smrekami na trdih tleh
motorna žaga večkrat
smrtno pesem poje.
Stoletne smreke se poslavljajo
od gorske domovine svoje.

Kako lepo je med gozdovi,
ki nam ste zgodovine čas...
V času borbe od groze
je v gori skala zadržala
in gozdna jasa pila je junaško kri.
Takrat je smreka njemu v svojo zapela
himno.
Obljubila,
da bo krila njega srce
do konca dni.

Viktor Levovnik

Žarek sonca

V samoti tihi...
v temi žalosti...
na poteh,
obdanih s trni,
je posijal žarek sonca,
končno še na te dlani...

Roke stegnem,
žarek ujamem,
nesem k srcu ga...
toplo,
nežno me objame,
da telo zatrepeta...

Zdaj visoka breza...
Zdaj sem ogenj plameneč...
Zdaj razpeta mreža...
V meni je življenja več.

R. L.

Popotnik

Spet pomlad prihaja,
trate zelene.
Vabi me daljava,
roke radostne.

Bom pripravil malho,
vanjo citre dal,
pesem zaigral pa tako,
da bo plesal vsak...

Siva prašna cesta
daleč pelje me.
Ona bo nevesta,
ki ljubiti ne ve.

Kaj mi bodo roke
radostnih deklet?
Vanje več ne upam,
nič več ne bom ujet.

R. L.

PRAVLJICA O JEZIKU

Na velikem drevesu, ki mu je bilo ime jezik, so živeli kaj nenavadni prebivalci. Bilo jih je strašno veliko in zelo različni so bili. Nekoč jim je bilo dolgčas, prav tako, kot je včasih dolgčas otrokom in bili so kisle volje.

Najbolj grdo se je držal samostalnik. Bil je mogočen in nečimrni. Na lepem je rekel: »Ha, kaj mislite, kdo je silnejši od mene? Ne, ne belite si glav, kajti, največji sem jaz. Jaz sem Vesolje, jaz sem Svet, hrast, kruh, noga, misel, mati, oče, pač vse, kar si izmislite.«

Glagolu se je tako govorjenje zdelo nesramno, pa se je oglašil: »Že res, ljubi samostalnik, da si ti lahko tudi Mount Everest, Sredozemsko morje, Amerika ali samo smet, toda ljubček moj, kaj bi ti brez mene! Kdo pa bi vedel, kaj se s tabo godi, če bi mene ne bilo? Sam zase si figo vreden. No, glej, recimo, da ti je ime hrast, to še ni nič. Če pa sem zraven jaz, to pomeni, da se maješ, rasteš, padaš. Vidiš, šele z menoj oživiš. Ljubi sa-

mostalnik, kakorkoli že ti je ime, brez mene si toliko kot mrtev.«

»Šopirita se, šopirita, ko sta vendar čisto oskubena brez mene. Da ni mene, bi nihče ne vedel, ali si samostalnik, če ti je npr. ime kruh, dober, sladek, star ali svež. Če si nadeneš ime Tihega oceana, bi še kdo mislil, da si majhen ko kaplja, če bi jaz ne povedal, da si neskončno velik.«

»Ojej, ojej, vi domišljavci, da vas le ni sram!« so tanko zapiskale vejice. »Pa sploh veste, kakšne neumnosti bi nastale, če bi me ne skakale med vami? A da ne verjamete? Kako je to mogoče, ko pa se imenuješ samostalnik celo pamet in misel in, ojoj, celo modrost? Revčki takšni, jaz sem samo vejica, drobna črtica med vami velikimi besedami, ampak veste, tudi majhne reči lahko veliko pomenijo. Ko že tako čudno gledate, pa pogledajte!«

Vejica se je postavila na svoj koničasti repek in zdrdrala:

»Napihnjeni samostalnik nagajlivi glagol in ljubki pridevnik govore neumnosti da zlepa ne takih saj so kakor nekdo ki je bil nekoč siromak in danes lastne matere ne pozna več. No, vi veliki možje, oglejte si to skrpucalo, da boste enkrat videli, kaj se pravi upoštevati vejico. In, gobčki moji, to še sploh ni vse! Pomislite, kaj bi bilo, če bi se meni zahotelo narobe skakati, na primer takole: mami,ca je, šla zgodaj da, bi se hitro, vrnila. Kaj ste potihnili? Nosovi vam segajo do tal! No, že dobro, vse vam odpustim, če si le zapomnite, da ste brez mene le smešni cirkusanti. Vidite, jaz si ne smem privoščiti brezglavega tekanja, še manj pa počitnic.«

Vejica bi še kar naprej piskala, ampak veliki trije so začeli spoštljivo kimati in delati resne obraze, ko se je na lepem prikotrljala pred njih pika. Globoko je zajela sapo, se malo prestopila, potem pa živahno začela: »No, hm, ja, tako, ker vas je že vejica malo posmolila, bom poskusila jaz biti strpnjša. Nisem užaljena, ker me doslej sploh niste omenili. Rada bi vam le povedala, da žal, tudi brez mene ne morete. Jaj, kako ste kratkovidni! A si predstavljate petsto strani debelo knjigo brez ene same pike ali morda časopis ali pravljico ali samo navadno sporočilo? Vidim, da vas je groza, kajti potem bi morali brati en stavek več dni, nemara celo tednov. Verjemite, to res ne bi bilo zabavno. Dragi moji, jaz lahko stojim že za eno samo besedo. Na primer rečete: »Dežuje« in jaz že lepo stopim na konec — Dežuje. In veste, kaj še: jaz imam zmeraj zadnjo besedo. No, res so tu še vprašaj pa klicaj in dvopičje, seveda tudi pomišljaj, ampak pik je povsod največ. Res sem majcena, a kaj bi to, saj poznate modrost: vse velike reči so majhne.« Pika se je slovesno priklonila in se odkotalila na konec nekega stavka.

Glagol, ki pač mora zmeraj nekaj početi, je zamišljeno rekel:

»Mislim, da sta nam vejica in pika dovolj povedali. Priznajmo, da drug brez drugega ne moremo. Nihče ne more biti sam.«

Zlatka Strgar

Nesreče pri delu v avgustu

Mirko Gerdej, TOZD stroji in deli — pri obračanju paha mu je zdrsnila veriga in ga stisnila za kazalec leve roke.

Miroslav Garb, TOZD stroji in deli — pri odlaganju torzijske osovine mu je ta zdrsnila in mu poškodovala sredinec leve roke.

Mirko Piko, TOZD rezalno orodje — pri izpenjanju rezkarja na centrirnem stroju se je urezal v kazalec desne roke.

Alojz Kumer, TOZD stroji in deli — pri nameščanju palice na delovno mizo ga je kos lesa udaril po desni roki.

Mihael Jazbec, TOZD industrijski noži — pri jemanju noža z magneta mu je ta zdrsnil ter ga urezal v sredinec leve roke.

Alojz Jeromel, TOZD pnevmatični stroji — pri transportu zaboja z materialom se mu je ta prekucnil in mu poškodoval stopalo in prste desne noge.

Jože Ledinek, TOZD stroji in deli — pri struženju obdelovanca mu je tekoč ostružek na amerikanki odlomilo in mu ga vrglo v vrat.

Jože Konečnik III., TOZD kovačnica — pri zapenjanju odkovka s kleščami manipulatorja so ga te udarile po temenu.

Avgust Čekon, TOZD jeklovlek — pri snemanju kolobarja

žice z navijalnega bobna se je vbodel v prst desne roke.

Ivan Paradiž, TOZD jeklolivarna — pri izpraznjevanju manganške litine iz zaboja je dobil tujek v oko.

Vladimir Jovanovič, TOZD jeklolivarna — med izpraznjevanjem ulitkov se mu je eden skotalil na desno nogo ter mu poškodoval koleno.

Ivan Posrpnjak, TOZD jeklolivarna — pri izpraznjevanju kalupov mu je priletel drobec peska v levo oko.

Miroslav Adam, TOZD jeklolivarna — pri brušenju ulitkov mu je priletel tujek v desno oko.

Anton Pogač, TOZD jeklarna — pri avtogenem rezanju odpadnega železa je prišlo na pištoli gorilnika do vzvratnega udarca. pri čemer ga je plamen opeknel po levi roki.

Ivan Šuler, TOZD jeklolivarna — pri razlaganju pilger valjev s peči si je poškodoval gleženj leve noge.

Eva Franc, TOZD jeklolivarna — pri dvigovanju ulitkov iz zaboja se ji je eden skotalil na levo roko ter ji poškodoval kazalec.

Rudolf Pongrac, TOZD valjar — pri vezanju žice na vez ga je stisnila žerjavna veriga za le-

vo roko ter mu poškodovala prstanec in mezinec.

Štefan Vidner, TOZD jeklolivarna — pri izpraznjevanju kalupa ga je moral podložiti s podlogami, pri ponovnem spuščanju pa ga je stisnilo za kazalec leve roke.

Branko Gradišnik, TOZD jeklarna — pri izbijanju jekla iz kokile se je odlomil del jekla, mu priletel v nos in mu ga poškodoval.

Franc Hižak, TOZD valjarna — pri izpraznjevanju zaboja z odpadki mu je žerjavna veriga stisnila prstanec in sredinec desne roke.

Ivan Pasarič, TOZD jeklarna — pred kabino v sanitarnih prostorih mu je na mokrih tleh spodrsnilo ter je padel, pri čemer si je poškodoval goleni leve noge.

Ludvik Kajnih, TOZD jeklolivarna — pri rezanju jeklene litine je dobil tujek v oko.

Anton Kurmanšek, TOZD kovačnica — pri obračanju vročega kovanca mu je kavelj, s katerim je obračal kos, zdrsnil, pri čemer si je opeknel dlan leve roke.

Franc Tratnik, TOZD valjarna — pri obračanju gredice na delovni mizi brusilnega stroja se se te posule, pri čemer ga je ena udarila po desni roki in prsnem košu.

Anton Skarlovnik, TOZD kovačnica — pri odrezovanju kovanca na torni žagi si je poškodoval prste na levi nogi.

Milan Jovič, TOZD valjarna — pri odpenjanju veza gredic na delovni mizi brusilnega stroja so se te posule, pri čemer ga je ena udarila po desni roki in prsnem košu.

Marjan Štandeker, TOZD kovačnica — pri podlaganju kovane palice z lesenimi podlogami mu je stisnilo sredinec desne roke.

Naroločnik Branko, TOZD jeklarna — pri litju šarže mu je raztaljeno jeklo brizgnilo po mečih desne noge ter ga opeklo.

Pero Lukič, TOZD jeklarna — pri dodajanju longerita na glave ingotov je dobil opekline po obrazu.

Jakob Maksimiljan, TOZD strojno gradbeno vzdrževanje — pri čiščenju zvara na pločevini za podest ogrevne peči mu je priletel vroč tujek v desno oko.

Janko Ban, TOZD komerciala — med privezovanjem kovanih palic so ga te stisnile za obe nogi.

Maks Hovnik, TOZD strojno gradbeno vzdrževanje — pri spajanju verige za pogon valjenic na kontinuirani peči mu je priletel tujek v desno oko.

Karel Zaveršnik, TOZD priprava proizvodnje — pri razlaganju okroglih kovinskih palic s pomočjo prijemalnih klešč ga je stisnilo za palec desne roke.

Alojz Golob, TOZD komerciala — med prenašanjem kovanega jekla s tehtnice v zaboj s pomočjo žerjava si je poškodoval palec desne roke.

Franc Rečnik, TOZD strojno gradbeno vzdrževanje — pri odvijanju matic s pomočjo pnevmatičnega zatezalca ga je matični ključ stisnil ob steno za sredinec desne roke.

Alojz Žaže, TOZD komerciala — pri rezanju lesenih podlog na cirkularni mu je zdrsnilo, pri čemer se je na vrtečem se listu krožne žage urezal v palec desne roke.

Maks Lipnik, TOZD strojno gradbeno vzdrževanje — med odpenjanjem priklovice od viličarja ga je pri izvlačenju svornika stisnilo za kazalec desne roke.

Mičo Vučetič, TOZD strojno gradbeno vzdrževanje — pri čiščenju obruskov na odrezilnem stroju je z desno roko zadel ob vrtečo se brusilno ploščo, pri čemer je dobil vreznino na hrbtno stran te roke.

POTRDLA O ŠOLANJU ZA ŠOLSKO LETO 1979/80

Obveščamo vse sodelavce, ki imajo otroke, stare nad 15 let, oziroma, ki so rojeni do avgusta 1965 in se še šolajo, da predložijo šolska potrdila za leto 1979/80 socialnemu odelku, soba št. 18, in to najpozneje do 15. septembra 1979. Za učence z učno pogodbo prvega letnika pa predložite poleg potrdila še to pogodbo.

Otrokom, za katere ne bomo prejeli šolskih potrdil do navedenega roka, bo ukinjeno nadaljnje izplačevanje otroškega dodatka s 1. 9. 1979 dalje. Potrdila so nam potrebna tudi zaradi ugotavljanja upravičenosti do regresa za letni dopust v letu 1980.

Kadrovska služba

ZAHVALA

Vsem sodelavcem, obratovodstvu in svetu sindikata valjarne se najtopleje zahvaljujem za prav lepa darila ob odhodu v pokoj. Vse vas tovariško pozdravljam in vam želim v bodoče veliko uspeha pri vašem delu ter obilo zdravja in sreče.

Alojz Nabernik

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem sodelavcem v TOZD stroji in deli za prelepi darili, ZB in sindikatu pa za denar.

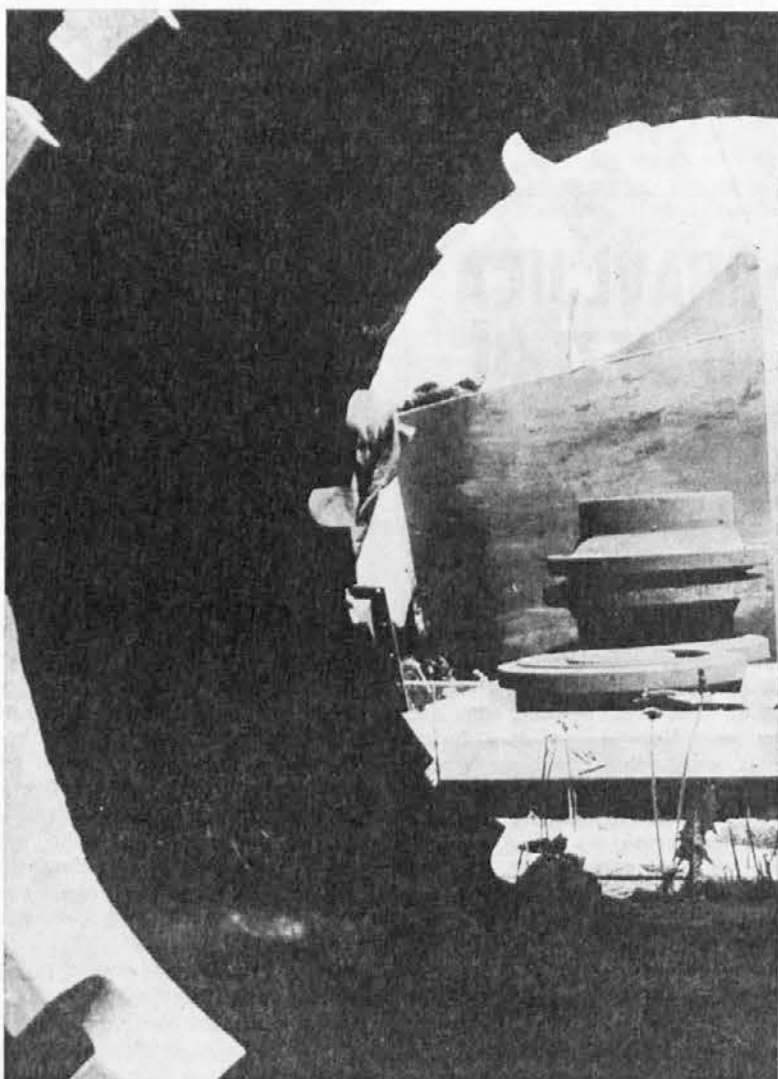
Tovariško vas pozdravljam in želim še v bodoče mnogo delovnih uspehov.

Jože Rapuc

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem sodelavcem TOZD stroji in deli, sindikatu in organizaciji ZB NOB za prejeta darila tov. ravnatelju inž. Jožetu Potočniku pa za poslovilne besede.

Alojz Harum

Polkrog

REKREACIJA IN ŠPORT

Koroški športniki na Madžarskem

V madžarskem mestu Colldömölök so gostovali koroški atleti, nogometaši in igralci namiznega tenisa. Atleti so se pomerili le v tekaških disciplinah. Naši so bili boljši in osvojili prvo mesto kot ekipa. Med posamezniki so zmagali: pri moških Hovnik v teku na 100 m, pri ženskah Butoleno, prav tako na 100 m. Prvo mesto je osvojila tudi moška štafeta 4x100 metrov. Nogometna selekcija Koroške je igrala neodločeno 1:1, zadetek za naše je dosegel Marjan Radikovič.

Igralci namiznega tenisa so tekmovali v mladinski konkurenci. Med posamezniki je zmagal naš Kaker, v ekipni konkurenci so bili boljši domačini in zmagali z 10:6. Pri Fužinarju so zmagali: Auprih trikrat, po enkrat pa Kaker, Vrečič in Ozmeč.

NOGOMET

V tekmovalni sezoni 1979-80 bo koroška članska selekcija tekmovala v območni republiški ligi —

pa smo na Ravnah gledali že dva načina igranja rokometu. Mali rokomet je spodrinil velikega tako pri nas kot povsod v državi.

Jubilej je dostojno proslavil današnji RK, s tem da je organiziral tri turnirje. V članski konkurenci je presenetljivo zmagal Polet iz Murske Sobote, drugi je bil zvezni ligaš TUS Slovenj Gradec, treji pa Fužinar in zadnji Šoštanj.

V troboju ženskih ekip so prvo mesto osvojile igralke Šmartnega, drugi je bil Fužinar, tretja pa Vuzenica.

V pionirski konkurenci je zmagal Fužinar pred Slovenjgradcem in Šoštanjem.

Rezultati:

Člani: Fužinar — Šoštanj 13:11, Polet — Slovenj Gradec 9:8, Polet — Fužinar 16:13, Slovenj Gradec — Šoštanj 15:10, Slovenj Gradec — Fužinar 24:12, Polet — Šoštanj 20:14.

Ženske: Šmartno — Fužinar 13:7, Šmartno — Vuzenica 12:4, Fužinar — Vuzenica 11:8.

in sicer v funkciji sodniškega delegata jugoslovanske reprezentance. Ta odločitev pomeni novo priznanje koroški atletiki.

ODBOJKA

Članice so zaključile prvi del priprav za novo tekmovalno sezono, ko bodo nastopale v prvi zvezni ligi. V Portorožu in na

PLAVANJE

Na balkanskem članskem prvenstvu, ki je bilo v Carigradu, so nastopili tudi trije koroški plavalci. Vsi so se uvrstili v finalni del tekmovanja in osvojili naslednja mesta: Miran Kos je bil 5. na 100 m hrbtno, Maja Rodič prav tako 5. na 200 m prsno, Andreja Brumen pa 6. na 100 m prsno.

S. F.

KOROŠKI PLANINCI ZA DAN VSTAJE NA SUTJESKI

20. julija 1979 smo odšli z Raven s petdesetsedežnim avtobusom. V Radljah sta vstopila zadnja udeleženca. Vodja je bil Pšeničnik Martin-Tinč. Prvi dan smo obiskali muzej I. zasedanja AVNOJ v Bihaču. Od tam smo nadaljevali pot do Jajca. Ogledali smo si zgodovinski kraj in seveda muzej II. zasedanja AVNOJ. Potem nas je pot vodila mimo Novega Travnika in Zenice ob reki Bosni v Sarajevo.

Tam smo prvo noč prespali. Drugi dan smo si ogledali mesto. Najprej seveda Baščaršijo, mošeje, se peljali čez most Gavrilca Principa itd.

V Sarajevu nas je pričakal predstavnik Planinskega društva Goražda. (S tem društvom je naše planinsko društvo pobrateno). Skupaj smo krenili prek prelepe Romanije v Višegrad, od tam pa v Goražde, kjer smo še z ostalimi pobrateni planinci izmenjali pozdrave in spominska darila, nato pa se odpeljali preko Foče na Tjentište, kjer smo prespali.

Tretji dan, v nedeljo, 22. julija: prelep sončen dan. Skupaj s člani Planinskega društva Goražda smo krenili na vrh Vučevu — planino visoko 1520 m, ki spada v najlepši del nacionalnega parka Sutjeska. Pot nanjo pelje skozi veličasten pragozd Peručica, mimo slapa Skakavca in s prelepim pogledom na vrh Magliča. Pri planinskem domu na Vučevu smo oprtali nahrbtnike in krenili proti najvišjemu vrhu Bosne Magliču, 2386 m, ki se je pred nami srebrno dvigal v nebo.

S seboj smo nosili venec in polno spominov na prijatelja — planinca, alpinista, ki je bil že dvakrat na Ravnah med nami, danes pa gremo skupaj z njegovimi najožjimi prijatelji in sorodniki na kraj njegove prezgodnje smrti. V neizmerni ljubezni do bosenskih gora in njenih lepot je marca letos umrl v naročju Magliča.

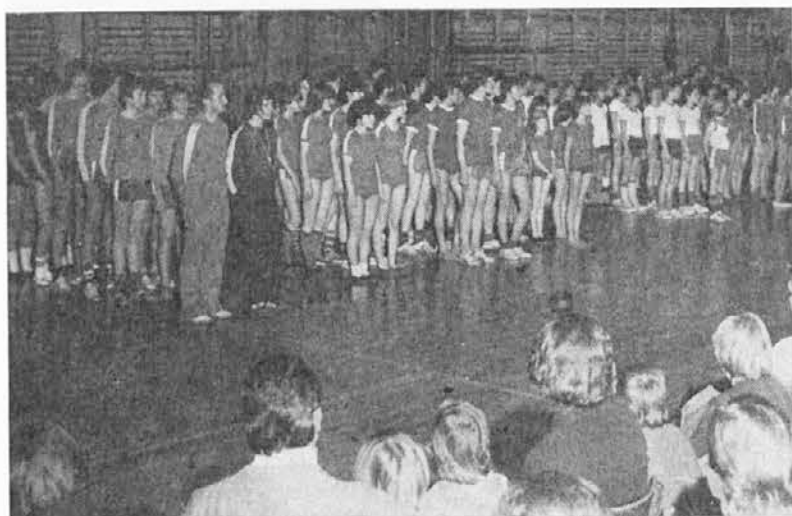
Zvečer smo se poslovili od bosenskih planinskih prijateljev, prespali na Tjentištu, kjer smo četrty dan obiskali tamkajšnji muzej, prelepi spomenik, ki je svetel simbol boja narodov Jugoslavije za svobodo, simbol človeškega junaštva. Tam počiva 3300 padlih borcev, udeležencev bitke na Sutjeski. Obiskali smo tudi grob Save Kovačevića, ki je ob vznožju Ozrena, kjer je bil 9. junija 1943 ranjen tov. Tito.

Poslovili smo se od Sutjeske in se odpeljali prek mesta Gacko, Kifinega sela, Nevesinja v Mostar. Ta nam je zadnji večer našega izleta postregel z vsemi mogočimi lepctami. Najprej smo si ogledali veličastni spomenik mostarskim partizanom, padlim po vsej Jugoslaviji za svobodo. Ogledali smo si seveda tudi znameniti stari most in skoke z mostu pogumnih mostarskih fantov.

Zgodaj zjutraj smo krenili proti Sloveniji... Duvno, Livno, Bosansko Grahovo. Tu smo obiskali vasico Obljaj in si ogledali rojstno hišo Gavrilca Principa, nato pa nadaljevali pot do Drvarja, kjer smo obiskali muzej in Titovo pečino. Prek Bosanskega Petrovca in mimo lepe Une smo prispeli v Bihač in kmalu nato zapustili Bosno.

Vtisi kar izpodrivajo drug drugega. Bilo je enkratno. Videli smo ogromno, doživeli veliko lepega. Povsod, kjer smo si ogledali znamenitosti, spomenike in muzeje, nas je vodil strokovni vodič, ki je podajal zgodovinske podatke.

Bosna in Hercegovina, lepa si kljub razsežnemu krasu ali morda ravno zato? Odtehtajo ga gozdovi Peručice, Jahorine in zelene Romanije!

Vsako leto več mladih telovadcev

vzhod. V zaključnem delu priprav so imeli člani več prijateljskih tekem. V Ptujju je Koroška izgubila z ekipo centralne republiške lige Dravo s 3:1, na Ravnah je igrala neodločeno z renomiranim Šmartnim 1:1. Zadetka v Ptujju in na Ravnah sta dosegla Radikovič in Janez Kokalj. V zadnji trening tekmi pa je Koroška visoko premagala Korotan z 9:1.

Tudi mladinska selekcija Koroške je imela dve trening tekmi proti članskim ekipam. Akumulatorja so premagali s 5:4, z Lesami pa izgubili s 3:4.

Na Prevaljah je Korotan premagal veterane z 8:2. Pri veteranih sta bila uspešna Vodopivec in Vidmajer.

25 LET ROKOMETA NA RAVNAH

Pred četrty stoletja so se mladi rokometni zanesenjaki na Ravnah odločili, da bodo pri ŠD Fužinar ustanovili rokometno selekcijo. Prva leta so igrali le veliki rokomet in uspešno nastopali v vzhodni republiški ligi. Leta 1956

Pionirji: Fužinar — Šoštanj 9:6, Slovenj Gradec — Šoštanj 11:9, Fužinar — Slovenj Gradec 8:7.

GOSTOVANJE V ČSSR

Članska ekipa Fužinarja je gostovala na Češkoslovaškem. V Zdaru so na velikem turnirju osvojili četrty meso, s tem da so odločilno tekmo, ki bi jim lahko prinesla prvo mesto, izgubili z golom razlike. Metulj je bil izbran za najboljšega vratarja, Hrastnik pa je bil najboljši strellec turnirja.

ATLETIKA

V Celju je bilo republiško člansko prvenstvo Slovenije za posameznike. Izreden uspeh je dosegla komaj šestnajstletna tekmovalka Koroškega atletskega kluba Darja Lihtenegar, ki je osvojila prvo mesto v skoku v višino in s tem tudi naslov članske prvakinja Slovenije za leto 1979.

Na članskih jubilejnih balkanskih igrah, ki so bile v Grčiji, je sodeloval tudi Vlado Strahovnik,

Po gobe

POHOD ČEZ KAMNIŠKE PLANINE

V času največje dopustniške dejavnosti je bil tudi letošnji pohod slovenskih železarjev v Savinjske planine, in sicer v soboto, dne 18. avgusta 1979. Sprva skromne prijave so zadnji dan dosegle vrhunec določenega števila udeležencev pohoda. Kar okroglo 100 je bilo prijavljenec, pridružili pa so se nam še naši z Ljubnega, in tako nas je bilo skupaj 106.

Po določenem času odhoda smo odbrzeli z dvema avtobusoma polni dobre volje proti izhodišču našega pohoda. V Sentjanžu smo nehote pozabili dva naša tovariša zaradi nespornazuma. Naj nam oprostita! V Kamniško Bistrico smo prispeli ob določenem času, to je ob 7. uri. Naši železarji iz Štor, Jesenic in Verige so bili že na pohodu. Po krajšem postanku in razporeditvi skupin smo odšli tudi mi za njimi.

Jutranji hlad po smrekovem in bukovem gozdu je zelo prijal, da začetek pohoda ni bil prevroč. Po dobri uri hoje smo bili že iz gozda, se prek travnatih in strmih pobočij dvigali proti koči na Kamniškem sedlu, katero je od časa do časa zakrila megla.

Strnjena kolona železarjev planincev se je polagoma zbirala

pred kočo, kjer je sleherni prejel potrebno okrepčilo, topel čaj. Veter je pridno opravljal svoje delo, pihal je kot za stavo z vrhov Planjave in Brane, ki so s svojimi mogočnimi vrhovi prikazale planincem — železarjem. Pohod proti Okrešlju smo nadaljevali ob 10. uri, in sicer v presledkih in varnostnih razdaljah. Z Okrešlja se je razlegala že planinska pesem, ko so se zadnji v pohodu spuščali prek strmih stez čez prodišča proti cilju.

Po krajšem postanku na Okrešlju, kjer so si udeleženci pohoda dali malo počitka, si nabavljali razglednice in značke, smo nadaljevali pot prek izvira Savinje, mimo slapa Rinke do parkirišča v dolini. Že pripravljeni avtobusi so nato pohodnike sproti odpeljali pred planinski dom v Logarski dolini. V prijetnem gozdičku je vse čakalo izdatno okrepčilo.

Prišel se je veseli del pohoda, pozabljena je bila dolga pot, pozabljeni napor in pri nekaterih tudi strah in bolečine na raznih delih telesa. Železarji, pomešani med seboj, so se veselo zavrteli, zapeli in zavriskali, kot to znajo samo oni. Sleherni udeleženec je bil vesel in zadovoljen z zelo

Ljubezen do narave ne pozna meja. Janko Kokalj se je udeležil pohoda slovenskih železarjev na Peco in Okrešelj

uspelim nepozabnim pohodom prek Kamniških planin.

Dan, katerega smo preživeli železarji med seboj, je prehitro minil in je bil enkrat. Zopet smo si segli v roke, obogateni za nove prijateljske vezi, ter si zaželeli na svidenje na Triglavu ali pa v prihodnjem letu. Avtobusi z udeleženci pohoda slovenskih železarjev čez Kamniške Alpe so zopet odpeljali po Savinjski dolini proti domovom.

Franc Telcer

TUDI ORODJARJI SO IMELI PIKNIK

V soboto, 25. avgusta, smo ob sedmih krenili izpred Name proti lovski koči nad Prevaljami. Med nami so bili ljudje, ki so znali poskrbeti, da je bila dobra volja prisotna kljub dežju, ki je zunaj prav pošteno lil. Čas smo si krajšali s pogovori, šalami in tarokom.

Ob 12. uri se je le zjasnilo in lahko smo odšli na prosto. Kaj hitro smo sestavili šest ekip v nogometu, ki so se pomerile vsaka z vsako. Zmagovalca nismo dobili, ker sta dve ekipi zbrali isto število točk in si tako prvo mesto razdelili. Vrhunec nogometa je bila potem seveda tekma, v kateri so se pomerili veterani in naša dekleta. Izid ni bil pomemben, pa le za spomin naj zapišem, da so zmagala dekleta. Potem so prišle na vrsto družabne igre. Smejali smo se nošenju paradižnika na glavi, hoji na hoduljah, jedcem klobas in še drugim igram, ki so pomagale dvigniti že tako dobro razpoloženje. Tudi gobarji so prišli na svoj račun.

Ko smo proti večeru odhajali, eni prej drugi pozneje, smo vedeli, da nam je piknik uspel. Zbližal nas je kot ljudi, spoznali smo se še z drugačne plati, ne samo za stroji. Vedeli smo, da bomo v ponedeljek na delovnih mestih še večji prijatelji da bomo še čvrstejša celota, sposobna rešiti vse naloge. To pa je tudi največ, kar nam tak shod lahko da, in zaradi česar se bomo še večkrat tako sestali.

Rudi Mlinar

PIKNIK ČISTILNICE

Sodelavci čistilnice smo se 18. avgusta zbrali na Rimskem vrelcu pri Kotljah. Ker je bila neparna sobota, so bili nekateri prisiljeni vzeti pot pod noge, ostali z avtobusom in pa s svojimi parnimi konjički.

Piknik je bil na splošno zadovoljstvo dobro pripravljen. Po aperitivu in dobri jedi smo pričeli s športnim delom, t. j. s tekmovalcem v streljanju z zračno puško, pikadom, vlečenjem vrvi in metanjem krogle. V skupnem seštevku točk je pri moških zmagal Viktor Obreza, pri ženskah pa Danica Zdovc.

Za dobro razpoloženje je skrbel Edi Cigler s svojo harmoniko, ob veselih melodijah pa so zapeli naši znani pevci: Ivan Hartman, Franc Cesar in Jaka Franc. Naj omenim še dobro razpoloženje našega ravnatelja, ki je z igranjem na harmoniki prispeval k vedremu razpoloženju vseh prisotnih.

Proti večeru smo se dobre volje in z lepimi vtisi odpravili po ovinkih domov. Takšnih in podobnih srečanj si želimo še več.

Mijo Vnuk

IX. SVETOVNO PRVENSTVO V VESLANJU

OB IX. svetovnem prvenstvu v veslanju na Bledu je izdala skupnost jugoslovanskih PTT priložnostno znamko za 4,90 dinarja.

Bled je bil letos gostitelj najboljših veslačev sveta v veslanju od 28. avgusta do 9. septembra. Kot veslaško središče Jugoslavije ima zelo bogato tradicijo. Steza na Blejskem jezeru je edinstvena na svetu, saj je razen naravnih lepote še zelo ugodna za tekmovalce. Na prvenstvu se je zbralo preko 1.200 tekmovalcev iz 34 držav.

Na znamki sta ekipa veslačev v čolnu in emblem prvenstva. Likovna in grafična obdelava je delo Dušana Lučiča. Znamke so bile natisnjene v zavodu za izdelavo denarja v Beogradu, v tehniki večbarvnega ofseta v polah po 9. V prodajo so prišle 28. avgusta. Istega dne pa tudi priložnostni ovitek za 2,50 dinarja oziroma ovitek prvega dne (FDC) za 7,40 dinarja.

VIII. MEDITERANSKE IGRE — SPLIT 1979

Ob VIII. mediteranskih igrah, ki bodo letos v naši državi, izdaja skupnost jugoslovanskih PTT tri priložnostne poštne znamke za 2,00, 4,90 in 10,00 dinarjev.

MIS bodo v Splitu in v osmih drugih dalmatinskih mestih od 15. do 29. septembra. Pokrovitelj te, doslej največje športne manifestacije v Jugoslaviji je tov. Tito. Iger se bodo udeležili športniki iz 15 sredozemskih držav z več kot 3.200 tekmovalci, okrog 1000 športnimi funkcionarji in približno toliko novinarji. Tekmovanje bo potekalo v 25 športnih pano-

Glava v travi

HUMORESKA:

Henryk Bardijevski

UMETNIJA

Bil sem prvič pri tej gospodi, kjer so sprejemali goste vsak četrtek. Toplo sem bil pozdravljen, ko me je gostiteljica predstavila kot proslavljenega književnika — humorista. Potem je nastala tišina. Nihče ni vedel kaj početi s kom takim, kot sem bil jaz. Nekateri so se iz pretirane ljubeznivosti začeli vnaprej smehljati, jaz pa sem panično molčal. Zmedeni gostitelj je hitel odpirati steklenico vina. Naposled je vstal neki odločni podeželan in vprašal:

smeh in znova segel v žep. Robca ni bilo. Moral sem imeti bedast izraz na obrazu, ker so začeli ploskati. A robca ni bilo. Nisem se hotel osramotiti — satira je že tako ali tako na nizki ceni.

»Samo mirno, gospoda, pri meni se še nikoli ni kaj izgubilo.«

Res, našel sem robec. Ampak ne istega. Navdušenju ni bilo konca, mene pa je to začelo plašiti, kajti če sem imel prej bel robec, bi ga moral imeti tudi zdaj, ta pa je bil zelen! Pobrskal sem še malo in izvlekel bel papir. Za tistega, ki piše, je to čisto običajna reč, toda mene je bilo strah. Carovnja, ali kaj? Ampak ne, luč gori, množica ljudi okoli — na oko nič nenavadnega. Samo mirno. Vtaknil sem papir nazaj v žep in pri tem otipal beli robec. Za nagrado burno ploskanje. Segel sem znova po papirju, a zdaj ga ni bilo več. Gostje so se odlično zabavali, jaz pa sem drhtel od nemira. Kakšen vrag je to? Štiri leta nosim te hlače in zmeraj so bile v redu.

Izpijem ponujeno vino. Čaša mi pade iz tresočih rok v rokav. Umazana srajca in nov val navdušenja. Neodločno sem se nasmehnil. Srajca, malenkost, a kozarec nikakor noče iz rokava! Očitno se je nekje zataknil, jaz pa se ne bi rad slačil pred vsemi. Prižgem cigareto in začnem mirno kaditi. Gostje so četrte ure kolektivno gledali, kako to delam. Cigareta me je umirila in prikrila nerodnost s kozarcem. Oddahnil sem si šele, ko je gostiteljica povabilo za mizo. Gostje so z vojaškim korakom pohiteli k obedu, hiša pa je začela odzvanjati od enega samega mlaskanja. Jasnó, da sem takoj pobegnil v kopalnico, kjer sem brez muke našel vse, kar je izginilo poprej. Ampak kaj, gostje so bili zaposleni z nečim drugim in nihče ni hotel poslušati mojih pojasnil...

Prev.: ar

Vprašanje: »Odkar je moj mož kupil psa, me sploh ne pogleda več. Je to vzrok za ločitev?«

Odgovor: »Načelno ja. Ampak preden vam dokončno odgovorimo, nam pošljite svojo fotografijo.«

Vprašanje: »Je res, da so Čajkovskega bolj zanimali možje kot ženske?«

Odgovor: »Načelno da. A večina moških ga občuduje zaradi njegove prelepe glasbe.«

Vprašanje: »Se lahko dobi venerična bolezen na WC?«

Odgovor: »Načelno ja, ampak precej neudobno.«

Vprašanje: »Je možno zanositi na oddaljenost?«

Odgovor: »Načelno ja, če je možnost večja od oddaljenosti.«

Vprašanje: »Je možno z avtom peljati v ovinek s hitrostjo 100 km na uro?«

Odgovor: »Načelno ja, ampak samo enkrat.«

PABERKI O JEZIKU

Znanstveniki pravijo, da razpolagamo ljudje sicer z nekoliko različno miselno (umsko) močjo, da pa jo tudi uporabljamo zelo različno. Vsak iz svoje izkušnje ve, da je kdaj bolj »svež« in »razpoložen« za delo, kdaj pa manj in drugič nič. Bolj osupljiva je trditev, da večinoma ne uporabljamo dosti več kot okoli 10 odstotkov svoje miselne moči.

Koliko je v tem resnice ali ne, lahko presodi vsak, ki piše gradiva za seje ali seje vodi. Takim v premislek naslednje misli Herberta Spencerja:

»Več ko je treba časa in pozornosti za to, da bi človek dojel posamezne stavke, tem manj se lahko posveti mislim, ki jih vsebujejo. Zato misli tudi ne dojamemo tako živo.«

Na prvi pogled osupljiva, zato pa zelo resnična je ugotovitev istega pisca, da poprečni ljudje niti ne mislijo niti ne govorijo v jeziku, kakršnega so se učili v šoli. Kako pa te reči niso niti malo preproste, dokazuje še ena tr-

ditev. Povzemamo jo iz ameriškega priročnika za starše šoloobveznih otrok »Pomagajte svojemu otroku uspeti v šoli«.

Otrok ima pet besednjakov:

- spominskega,
- slušnega,
- govornega,
- pisnega,
- bralnega.

Razumeti moramo to tako, da otrok npr. besed, ki jih sliši, ne bo znal vedno zapisati, prebranih ne bo vseh razumel, zato tudi ne govoril itn. — Pa razmislimo kdaj o tem!

Socialna etika

Žena naj se ne vadi v govorjenju: to bi bila huda reč.

Ni hujše sramote za moža kakor biti ženi pod petó.

Enako mišljenje rodi prijateljstvo.

Kdor nima niti enega poštene prijatelja, ni vreden, da živi.

Etika

Sreča in nesreča prebivata v duši.

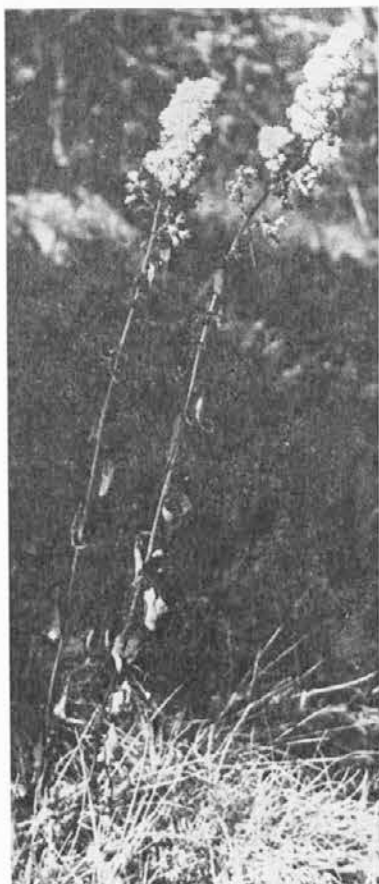
Modrost, ki se ne dá nečemur zvesti, je vsega vredna.

Razumen je, kdor se ne trapi zaradi tega, česar nima, ampak je vesel tega, kar ima.

Prijetno — redkeje ko je, bolj veseli.

Življenje brez praznikov je kakor dolga pot brez gostilne.

Fotografije za to številko so prispevali inž. A. Godec, F. Kamnik, F. Rotar in služba za informiranje.

Suho cvetje jeseni

»Znate kakšne smešne vragolije? A? Na primer z robcem?«

Vrag vzemi podeželstvo! Sredi dobronamerne gneče sem naenkrat obstal z robcem v roki. Vse je potihnilo. Podzvestno sem vtaknil robec v žep, čemur je sledil glasen smeh. Vrnil sem na-

gah, torej celo več kot na olimpijskih igrah.

Motivi na znamkah: na prvi je znak iger, na drugi znak iger z maskoto in na tretji Sredozemlje v glavnih obrisih z zastavami držav, ki na igrah sodelujejo, in znak iger. Likovna obdelava je delo Andreja Milenkoviča, natisnjene pa so bile v zavodu za izdelavo bankovcev v Beogradu v tehniki večbarvnega ofseta, v polah po 9.

V prodajo so prišle 10. septembra 1979. Istega dne pa tudi priložnostni ovitek za 2,50 dinarja in ovitek prvega dne (FDC) za 19,40 dinarja.

f. u.

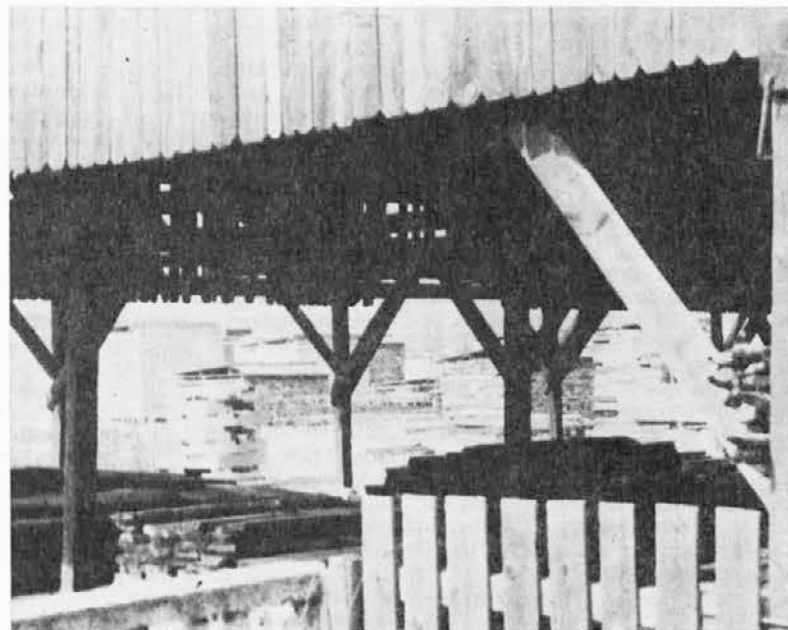
ODGOVARJA RADIO EREVAN

Kadar državljani Sovjetske zveze pripovedujejo šale, počno to najpogosteje v obliki vprašanj poslušalcev, naslovljenih radiu Erevan, in dobljenih odgovorov. Erevan — glavno mesto Sovjetske socialistične republike Armenije, seveda ima radijsko postajo. No, »Radio — Erevan«, o katerem je beseda v šalah, kakor tokrat, pa je samo plod domišljije duhovitih ljudi.

Vprašanje radiu Erevan: »Spi-mo v isti sobi s tremi otroki. Je s tem ogrožena morala?« Odgovor Radia — Erevan: »Načelno ne — če v resnici spite.«

Vprašanje: »Imam sedemnajst let. Pred kratkim sem se vrnila po polnoči domov in so se starši zelo razjezili. Ali sem v čem pogršila?«

Odgovor: »Poskusite se spomniti.«

Kakor na žagi

ŽELEZARJI – DEŽURNI NA DOPUSTU

Tega sestavka verjetno ne bi bilo, če tega ne bi zahtevali nekateri naši delavci že na Rabu, kjer smo skupaj preživljali letni dopust.

Kje nas čevlji žuli?

Za letovanje smo se tudi letos prijavili pri TOZD družbeni standard. Naša skupina je letovala od 11. do 21. julija. Na Rabu smo delavci morali priti z lastnim prevozom, nekateri tudi z avtobusom. Če pri prijavljanju oziroma pri razdelitvi sob je prišlo do prvih nesporazumov. Tako so

Že prvi dan pri kosilu se je pokazalo, kako slabo je organizirana strežba. Poleg tega, da smo morali na kosilo čakati debeli uri, smo dobili še hladno kosilo. Tudi z večerjo ni bilo nič bolje. Tako bi verjetno bilo vseh deset dni, če se ne bi nekateri »najbolj korajžni« pritožili, in celo obljubili direktorju, da bodo odšli, če se hrana ne bo stregla topla in hitreje.

Pritožbe so uspele, vendar samo toliko, da smo dobili vsaj včasih toplo hrano na mizo. Da bi natakarji bolj hitro stregli, pa nismo dosegli. Tudi tega ne, da bi vsak imel rezervirano svojo mizo.

Ker se to ni dalo urediti, nam ni preostalo drugega, kot da smo uvedli »dežurno službo«. Vsak dan je nekdo bil dežuren. Dobre pol ure prej je zapustil dopoldansko kopanje in šel v hotel rezervirati mizo. Ni bilo dovolj, če je na mizo postavil pijačo, moral je tam tudi sedeti. Dežurni je imel nalogo, da je prej naročil pijačo, saj je med kosilom, ki je trajalo dobre tri ure, niso stregli. Zakaj tak režim, v desetih dnevih bivanja na Rabu nisem mogel odkriti, saj je direktorja bolj zanimalo igranje šaha kot vse drugo, kar bi kot direktor moral urejevati.

Kakorkoli že so nam minili dnevi bivanja na Rabu. Prišla je druga skupina, ki nas je zamenjala. Reči moram, da nas je zamenjala v vsem. Tudi oni so imeli težave z razdelitvijo sob, nato s hrano in strežbo. Verjetno so morali biti tudi dežurni, če so hoteli vsaj v dveh urah dobiti kosilo.

Se sreča, da smo imeli lepo vreme, toplo morje in lepo plažo.

F. Rotar

Vroč

nekateri (z majhnimi otroki) dobili sobo več sto metrov stran od hotela pri privatnikih, in še nekaj več od morja. To smo bili pripravljenci nekako tudi preboleti, če se ne bi spet zataknilo, tokrat bolj boleče, saj je šlo za hrano.

DRUGA STRAN MEDALJE ŽELEZARJI – DEŽURNI NA DOPUSTU

Sestavek, »Železarji — dežurni na dopustu«, ki izraža željo skupine ljudi, ki je letovala na Rabu istočasno s sestavljalcem članka, je pozitiven, ker je čudovit kamenček v mozaiku, ki ga lahko poimenujemo tudi »kritika našega turizma«, vendar tako osamljen od drugih sestavnih delov, ki jih že leta nazaj in smo jih tudi v tej turistični sezoni poslušali skoraj vsak drugi večer v TV dnevniku in drugih oddajah radia, televizije ter brali v časopisih, v Informativnem fužinarju žal ni naslovljen na pravo mesto. Prizadejati bi ga moral posredovati najprej hotelskemu podjetju na Rabu, nato pa analitikom turističnega gospodarstva. Kot tak, objavljen v Informativnem fužinarju, izzveni kot napad na TOZD družbeni standard in organizatorja letovanja, kar pa je bil najbrž tudi namen avtorja članka.

Znano je, da so delavci železarne Ravne do predlanskega leta organizirano letovali samo v počitniških domovih v Portorožu in

Biogradu. Ker pa so potrebe po letovanju presegale obstoječe možnosti, smo se trudili, da bi omogočili organizirano letovanje čim več sodelavcem v različnih krajih po dostopnih cenah, tako smo lansko leto začeli (kot ena redkih delovnih organizacij v Sloveniji) sodelovati s turistično borzo, katere namen je omogočiti organiziran oddih čim širšemu krogu delovnih ljudi. Na kratko je sistem organiziranja letovanja tak: na osnovi zadostnega števila prijavljenecv za razpisani turistični objekt in kraj v razpisu sklenemo pogodbo. Ob sklenitvi pogodbe nam pogodbeni stranka zajažmči objekt, število postelj in ceno penziona, v nobenem primeru pa nam ne morejo zagotoviti brezhibne strežbe, kakor je tudi ne zagotavljajo turističnim agencijam, s katerimi poslujejo na enak način. Prav gotovo so prizadejati dopustniki na Rabu sami opazili, da so bili agencijski gostje deležni prav tako slabe postrežbe kot ostali. Če bi bili samo

člani železarne Ravne postreženi tako, kot prikazuje avtor članka, potem bi se jim godila res huda krivica. Ker pa so z njimi ravnali kot z vsemi ostalimi gosti, so bili na žalost deležni krivice, ki se nam godi na obali v uspešni turistični sezoni v objektih, dostopnih poprečnim Jugoslovanom.

Ko se ljudje vrnejo z dopusta, pa naj gre za individualno ali agencijsko letovanje, so eni zadovoljni, drugi manj zadovoljni z izbiro kraja letovanja in gostinskimi uslugam, vendar skoraj zmeraj pripišemo posledice izbire sebi. Če pa letujejo v naši organizaciji, pa smo za vsa neprijetna doživetja krivi mi. Očitajo stvari, katerih žal kljub pogodbi ter večkratnim opozarjanjem hotelirjev ne moremo izboljšati. Tako so npr. rezervacije mize, ohlajene jedi, čakanje na kosilo, slabo vreme, pekoče meduze, onesnaženo morje... Opažamo, da veliko sodelavcev, ki se odloči za letovanje prek TOZD družbeni standard spremlja »bolezen«, ki bi jo lahko imenovali včasih kar preobčutljivost in pretirana kritičnost ter odločenost, da situacije nočejo razumeti, kar kaže tudi to, da avtor članka v desetih dneh ni mogel odkriti, da zaradi očitnega pomanjkanja gostinskega kadra ni bil pravočasno postrežen.

Da pa vse le ni tako »črno« in vsi dopustniki z Raba (bili pa so z našim posredovanjem tudi drugod) le niso tako nezadovoljni,

posredujemo samo nekaj objektivnih izjav:

Sirk Erih, predsednik odbora za družbeni standard in stanovanjske zadeve: »Na Rabu mi je bilo všeč in se bom tja še vrnil. Za ceno penziona 190 din/dan je bilo zelo v redu, in če za ta denar poišče kaj boljšega, bomo zelo veseli.«

Kos Dominik, TOZD priprave proizvodnje: »Splošna ocena je dobra. Stanovanje v redu, hrana zadovoljiva, postrežba malo bolj počasna. Za to ceno penziona bi letoval na Rabu tudi drugo leto.«

Navodnik Anton, TOZD komerciala: »Če bi bila postrežba boljša, bi bilo čudovito.«

Gerdej Štefan, DS za finance: »Pripombe imam na razdelitev sob, postrežba bi bila lahko boljša, drugo zadovoljivo.«

Veronik Anica, TOZD pnevmatični stroji: »Bilo mi je všeč. Na Rabu bi še šla.«

Tone Kolmanič, TOZD priprava proizvodnje: »Postrežba slaba, ostalo zadovoljivo, sobe v redu.«

Jože Orešnik, TOZD valjarna: »Bilo je v redu, na Rabu bi šel tudi drugo leto.«

Janez Božank, TOZD transport: »Sobe v redu, postrežba slaba, ostalo zadovoljivo.«

Ivan Ščetinec, TOZD priprava proizvodnje: »Na Rabu mi je bilo všeč in bi tu žele letovati tudi drugo leto.«

L. Pavše

ODGOVOR NA ČLANEK »V ŽELEZARNI VIŠJE CENE«

Ko smo prebrali v Informativnem fužinarju članek »V železarni višje cene«, smo se takoj naslednji dan sestali predstavniki TOZD družbeni standard in predstavniki TOZD gostinstva in turizma Merx Ravne na Koroškem ter ugotovili, da so določeni primerjalni podatki o cenah nerealni in neresnični.

Za prodajo kuhanih artiklov imamo odobreno na nabavno ceno 30 % za kalo, 17 % za prodajo in 2 din na kg za razrez, za nekuhane artikle 17 % za prodajo in 2 din za razrez, kjer je ta potreben. Pribitki so enaki kot v trgovinah! To pomeni, da cena vratovine, rebrc in jezikov ni primerljiva, ker te artikle prodajamo kuhane, v trgovini Nama pa so v surovem stanju.

Pijače prodajamo po cenah, kot so v trgovini, s tem da ceno zaokrožimo. Tu moramo še pripomniti, da so pri naši prodaji stroški večji kot v trgovini, ker mi pijače točimo na drobno in imamo še strošek pri steklovini, embalaži in delavcih. Realna bi bila primerjava cen pijač med bifeji. V tem primeru bi ugotovili, da so cene v železarni nižje. Oro, jupi in kokto prodajamo po 4 din, tonik po 5 din in kokakolo po 4,5 din. Priznati pa moramo, da je bil cenik na upravi neurejen!

Kadar pišemo za širšo javnost o problemih družbene prehrane, prodaji brezalkoholnih pijač in delikates, smo mnenja, da bi bilo bolj prav, da bi vse podatke prej

dobro preverili na odgovornih mestih, da ne bi prihajalo do objavljanja netočnih podatkov. Netočne informacije neugodno vplivajo na delavce železarne in tudi na medsebojne odnose med železarno in Merxom.

Zavedamo se, da je družbena prehrana za našega delavca bistvenega pomena, zato želimo, da bi problematiko družbene prehrane reševali skupno s TOZD družbeni standard, s predstavniki potrošniškega sveta vse do neposrednega proizvajalca.

MERX Celje,
TOZD gostinstva in turizma
Ravne na Koroškem,
pomočnik direktorja
Branko Sivec

ISKRE

Več je vreden en »drži« kot dva »dobil boš«.

La Fontaine

Kdor noče, kadar more, ne bo mogel, ko bo hotel.

Rabelais

Intrigant je človek, ki ne verjame v čenče, a ga to ne moti, da jih ne bi pripovedoval drugim.

Jacques Baumel

Gibanje zaposlenih v tovarni

od 21. junija do 20. avgusta 1979

Tek. št.	Priimek in ime	Rojen	Kvalifikacija	TOZD — DS	Odkod je prišel
PRIDOBILI LASTNOST DELAVCA					
1.	Borovnik Ivan	30. 7. 1960	KV brusilec	industrijski noži	iz poklicne šole
2.	Borovnik Milan	21. 5. 1951	NK delavec	valjarna	iz druge delovne org.
3.	Čas Maks	2. 1. 1962	KV rezkalec	industrijski noži	iz poklicne šole
4.	Čebulj Anton	16. 3. 1961	NK delavec	stroji in deli	iz poklicne šole
5.	Črešnik Danica	6. 5. 1960	KV strugarka	pnevmatični stroji	iz poklicne šole
6.	Dimič Stanoje	28. 5. 1958	NK delavec	valjarna	iz druge delovne org.
7.	Dretnik Tomaž	29. 9. 1959	KV ključavničar	strojno gradbeno vzdrž.	iz JLA
8.	Fašun Bojan	8. 7. 1961	KV ključavničar	stroji in deli	iz poklicne šole
9.	Ferk Darko	1. 8. 1961	KV ključavničar	stroji in deli	iz poklicne šole
10.	Ferlin Branko	16. 5. 1961	KV strugar	stroji in deli	iz poklicne šole
11.	Ferlež Janez	20. 7. 1960	KV ključavničar	rezalno orodje	iz poklicne šole
12.	Filipič Ivan	14. 8. 1950	NK delavec	industrijski noži	iz druge delovne org.
13.	Fišer Ferdo	2. 7. 1939	NK delavec	jeklolivarna	iz druge delovne org.
14.	Fužir Milan	5. 10. 1962	KV kovač	kovačnica	iz poklicne šole
15.	Glavica Mirko	8. 7. 1960	SŠ strojni tehnik	kontrola kakovosti	iz tehniške šole
16.	Gorenšek Franc	22. 5. 1962	KV talilec	jeklarna	iz poklicne šole
17.	Gornik Srečko	24. 5. 1958	NK delavec	priprava proizvodnje	ponovna zaposlitev v ŽR
18.	Gostenčnik Jože	9. 3. 1962	KV žičar	jeklovlek	iz poklicne šole
19.	Gostenčnik Srečko	12. 1. 1961	KV ključavničar	strojno gradb. vzdrž.	iz poklicne šole
20.	Grabner Franc	26. 10. 1961	KV rezkalec	stroji in deli	iz poklicne šole
21.	Haber Renato	29. 8. 1961	KV ključavničar	stroji in deli	iz poklicne šole
22.	Horvat Alojz	7. 4. 1961	KV brusilec	stroji in deli	iz poklicne šole
23.	Horvatič Bojana	1. 1. 1959	NK delavka	DS KSZ	za določen čas
24.	Hovnik Jožica	31. 1. 1962	NK delavka	stroji in deli	iz poklicne šole
25.	Ivartnik Tomislav	26. 1. 1959	KV ključavničar	strojno gradb. vzdrž.	iz JLA
26.	Izak Janez	28. 9. 1961	KV ključavničar	stroji in deli	iz poklicne šole
27.	Janšek Franc	24. 9. 1960	NK delavec	rezalno orodje	iz poklicne šole
28.	Jazbec Damijan	20. 1. 1962	NK delavec	energija	iz poklicne šole
29.	Jošt Ivo	2. 12. 1956	KV zidar	strojno gradb. vzdrž.	iz druge delovne org.
30.	Jovan Ana	23. 6. 1959	NK delavka	družbeni standard	iz druge delovne org.
31.	Jović Đoko	10. 6. 1942	NK delavec	jeklolivarna	prva zaposlitev
32.	Kajnih Metka	15. 2. 1961	KV rezkalka	stroji in deli	iz poklicne šole
33.	Kajžer Matko	19. 9. 1960	KV ključavničar	strojno gradb. vzdrž.	iz poklicne šole
34.	Kamnik Roman	9. 3. 1962	KV talilec	jeklarna	iz poklicne šole
35.	Karel Rado	1. 9. 1961	KV ključavničar	energija	iz poklicne šole
36.	Karničnik Alojz	29. 8. 1939	VŠ inž. org.	raziskave in razvoj	iz druge delovne org.
37.	Kašnik Drago	15. 8. 1950	KV ključavničar	energija	iz druge delovne org.
38.	Kladnik Jurij	26. 11. 1960	SŠ str. tehnik	pnevmatični stroji	iz poklicne šole
39.	Kristan Tomaž	31. 10. 1961	KV ključavničar	stroji in deli	iz poklicne šole
40.	Krivc Jože	29. 1. 1961	KV ključavničar	stroji in deli	iz poklicne šole
41.	Kunc Vlado	13. 6. 1960	KV kovač	kovačnica	iz poklicne šole
42.	Lampret Robert	2. 4. 1961	KV strugar	stroji in deli	iz poklicne šole
43.	Lesnik Andrej	24. 10. 1951	VŠ dipl. inž. met.	jeklarna	iz JLA
44.	Ledinek Ernest	5. 3. 1962	KV strugar	pnevmatični stroji	iz poklicne šole
45.	Levar Franc	15. 10. 1961	NK delavec	industrijski noži	prva zaposlitev
46.	Levar Marjan	13. 10. 1960	SŠ str. tehnik	priprava proizvodnje	iz tehniške šole
47.	Lipovnik Alojz	20. 6. 1961	KV strugar	strojno gradb. vzdrž.	iz poklicne šole
48.	Lipovnik Srečko	8. 11. 1960	KV strugar	stroji in deli	iz poklicne šole
49.	Mesarec Martin	12. 10. 1956	KV sprevodnik	industrijski noži	iz druge delovne org.
50.	Mesner Branko	20. 9. 1954	SŠ str. tehnik	pnevmatični stroji	ponovna zaposlitev v ŽR
51.	Mesner Rajko	1. 11. 1960	NK delavec	stroji in deli	iz poklicne šole
52.	Mihev Marjan	3. 1. 1963	NK delavec	komerciala	prva zaposlitev
53.	Mihalič Jože	9. 8. 1960	KV talilec	jeklarna	iz poklicne šole
54.	Miličević Ivica	23. 9. 1956	NK delavka	jeklolivarna	iz druge delovne org.
55.	Močivnik Jože	3. 9. 1961	NK delavec	stroji in deli	iz poklicne šole
56.	Naglič Alojz	25. 5. 1960	KV ključavničar	stroji in deli	iz poklicne šole
57.	Nešić Veroljub	6. 11. 1955	KV zidar	valjarna	iz druge delovne org.
58.	Nikolič Miroslav	13. 10. 1955	KV strugar	jeklolivarna	iz druge delovne org.
59.	Novak Ivica	12. 11. 1960	NK delavka	družbeni standard	za določen čas
60.	Okrogelnik Ivan	26. 11. 1961	KV ključavničar	energija	iz poklicne šole
61.	Osmanović Hasan	24. 4. 1958	NK delavec	jeklarna	iz druge delovne org.
62.	Osmanović Omer	26. 4. 1961	NK delavec	jeklarna	iz druge delovne org.
63.	Osmanović Šaban	1. 4. 1956	NK delavec	jeklarna	iz druge delovne org.
64.	Pačnik Bernard	19. 4. 1961	KV obr. električar	elektrotehn. storitve	iz poklicne šole
65.	Pandel Janez	21. 1. 1962	KV strugar	stroji in deli	iz poklicne šole
66.	Paradiž Danilo	7. 8. 1960	KV brusilec	industrijski noži	iz poklicne šole
67.	Paradiž Ivan	21. 4. 1951	NK delavec	jeklolivarna	iz druge delovne org.
68.	Pavlovič Zvonko	20. 9. 1959	NK delavec	jeklarna	iz druge delovne org.
69.	Piko Janez	10. 3. 1961	NK delavec	strojno gradb. vzdrž.	iz poklicne šole
70.	Porej Štefan	26. 2. 1944	KV avtomehanik	valjarna	privatnik
71.	Pogorevčnik Cveto	14. 5. 1961	KV talilec	jeklarna	iz poklicne šole
72.	Prikeržnik Franc	16. 11. 1961	NK delavec	jeklarna	iz poklicne šole
73.	Prikeržnik Mihael	20. 9. 1962	KV kovač	kovačnica	iz poklicne šole
74.	Radovanović Savo	22. 10. 1961	NK delavec	strojno gradb. vzdrž.	prva zaposlitev
75.	Rapuc Goran	22. 1. 1962	KV ključavničar	strojno gradb. vzdrž.	iz poklicne šole
76.	Rek Alojz	20. 6. 1961	KV brusilec	stroji in deli	iz poklicne šole
77.	Robič Stanislav	22. 7. 1956	KV pek	vzmetarna	iz druge delovne org.
78.	Ros Anton	1. 1. 1949	NK delavec	valjarna	ponovna zaposlitev v ŽR
79.	Savič Radivoje	31. 6. 1954	NK delavec	valjarna	iz druge delovne org.
80.	Selišnik Zofija	18. 12. 1961	KV brusilka	stroji in deli	iz poklicne šole
81.	Skuk Maksimiljan	18. 10. 1961	KV ključavničar	stroji in deli	iz poklicne šole
82.	Sovič Milan	30. 7. 1961	KV ključavničar	stroji in deli	iz poklicne šole
83.	Spasojevič Nikola	4. 5. 1961	NK delavec	komerciala	iz druge delovne org.
84.	Stojanović Momčilo	24. 4. 1953	SŠ kmetijski tehnik	valjarna	iz druge delovne org.
85.	Strgar Ferdo	23. 5. 1960	NK delavec	stroji in deli	iz poklicne šole

Tek. št.	Priimek in ime	Rojen	Kvalifikacija	TOZD — DS	Odkod je prišel
PRIDOBILI LASTNOST DELAVCA					
86.	Stražnik Jože	17. 3. 1961	KV ključavničar	industrijski noži	iz poklicne šole
87.	Štruc Mirko	18. 2. 1958	SŠ gimnazija	DS za gospodarjenje	za določen čas
88.	Šumah Slavko	11. 9. 1935	KV pilar	kontrola kakovosti	iz inozemstva
89.	Šumnik Mojca	12. 4. 1961	NK delavka	industrijski noži	iz poklicne šole
90.	Tomič Stevika	5. 12. 1960	NK delavec	jeklarna	iz druge delovne org.
91.	Tone Marija	9. 5. 1961	KV rezkalca	stroji in deli	iz poklicne šole
92.	Trojner Mladen	3. 3. 1962	KV kovač	kovačnica	iz poklicne šole
93.	Trokšar Vlasta	31. 7. 1961	KV brusilka	pnevmatični stroji	iz poklicne šole
94.	Trup Srečko	28. 1. 1962	KV ključavničar	strojno gradb. vzdrž.	iz poklicne šole
95.	Uršej Niko	2. 12. 1961	KV obr. električar	elektrotehn. storitve	iz poklicne šole
96.	Vavče Jože	26. 2. 1961	NK delavec	stroji in deli	iz poklicne šole
97.	Vegi Stanislav	2. 12. 1953	NK delavec	jeklarna	iz druge delovne org.
98.	Vehovec Franc	28. 3. 1964	NK delavec	transport	prva zaposlitev
99.	Verovnik Cvetka	28. 4. 1961	KV strugarka	stroji in deli	iz poklicne šole
100.	Videtič Leopold	19. 9. 1961	KV livar	jeklolivarna	iz poklicne šole
101.	Vogel Vladica	22. 4. 1961	NK delavka	strojno gradb. vzdrž.	iz poklicne šole
102.	Vravnik Erika	20. 1. 1946	KV kuharica	družbeni standard	iz druge delovne org.

Tek. št.	Priimek in ime	Rojen	Kvalifikacija	TOZD — DS	Kam je odšel
IZGUBILI LASTNOST DELAVCA					
1.	Beber Bojan	18. 10. 1959	NK delavec	priprava proizvodnje	dana odpoved
2.	Begić Esad	1. 8. 1958	NK delavec	jeklarna	izklj. po sklepu DS
3.	Britovšek Dušan	20. 1. 1960	KV valjavec	valjarna	samovoljna zap. dela
4.	Divjak Viktor	11. 4. 1959	KV rezkalec	stroji in deli	samovoljna zap. dela
5.	Filipančič Igor	15. 2. 1957	SŠ gimnazija	DS KSZ	potek pogodbe
6.	Gostenčnik Jožef	13. 3. 1923	KV kovač	kovačnica	starostna upokojitev
7.	Gostenčnik Ivan	24. 8. 1923	KV strugar	pnevmatični stroji	starostna upokojitev
8.	Grobelnik Viljem	26. 1. 1928	NK delavec	jeklolivarna	starostna upokojitev
9.	Gros Anton	14. 3. 1949	NK delavec	jeklarna	dana odpoved
10.	Hanuš Elizabeta	6. 11. 1921	NS	DS za finance	starostna upokojitev
11.	Harum Alojz	9. 6. 1919	KV brusilec	stroji in deli	starostna upokojitev
12.	Kaker Leopold	28. 10. 1930	NK delavec	strojno gradb. vzdrž.	invalidska upokojitev
13.	Klemenc Martin	9. 11. 1925	KV zidar	strojno gradb. vzdrž.	invalidska upokojitev
14.	Kopfmajer Dušan	4. 2. 1954	NK delavec	energija	izklj. po sklepu DS
15.	Kolenc Ljudmila	13. 9. 1944	KV frizerka	komerciala	potek pogodbe
16.	Kotnik Karel	27. 10. 1951	KV pek	industrijski noži	dana odpoved
17.	Krajnc Franc	24. 4. 1955	KV valjavec	valjarna	dana odpoved
18.	Krajnc Darinka	16. 12. 1933	SŠ ekonomski tehnik	DS za finance	dana odpoved
19.	Krajnc Miroslav	17. 10. 1955	KV ključavničar	energija	dana odpoved
20.	Kralj Marija	13. 12. 1927	NK delavka	DS KSZ	invalidska upokojitev
21.	Kragelnik Maks	8. 2. 1924	VK rezkalec	stroji in deli	starostna upokojitev
22.	Krivograd Franc	11. 12. 1928	NK delavec	energija	invalidska upokojitev
23.	Kumer Jože	3. 3. 1955	NK delavec	jeklovlek	izklj. po sklepu DS
24.	Mak Milan	22. 12. 1957	KV ključavničar	stroji in deli	samovoljna zap. dela
25.	Mihelač Peter	18. 11. 1918	KV delavec	komerciala	starostna upokojitev
26.	Mesarec Alojzija	29. 5. 1933	PK žerjavovodkinja	jeklolivarna	starostna upokojitev
27.	Mihov Ivan	20. 11. 1959	KV kovač	kovačnica	—
28.	Nabernik Alojz	14. 6. 1923	PK rezalec	valjarna	starostna upokojitev
29.	Novak Franc	18. 6. 1958	NK delavec	jeklolivarna	dana odpoved
30.	Novak Janez	27. 3. 1957	NK delavec	transport	dana odpoved
31.	Oder Anton	12. 10. 1924	NK delavec	jeklarna	starostna upokojitev
32.	Palič Filomena	24. 6. 1954	NK delavka	družbeni standard	samovoljna zap. dela
33.	Paradiž Jože	15. 3. 1922	PK žerjavovodja	jeklolivarna	starostna upokojitev
34.	Perman Eva	27. 3. 1930	VŠ dipl. inž. kem.	kontrola kakovosti	dana odpoved
35.	Pintar Avgust	12. 8. 1932	NK delavec	valjarna	invalidska upokojitev
36.	Potočnik Alojz	21. 6. 1919	KV žarilec	stroji in deli	starostna upokojitev
37.	Praznik Jožef	3. 4. 1921	KV strugar	jeklarna	starostna upokojitev
38.	Prikeržnik Franc	7. 8. 1953	NK delavec	jeklolivarna	samovoljna zap. dela
39.	Ramšak Anton	9. 1. 1950	SŠ str. tehnik	komerciala	dana odpoved
40.	Rapuc Jožef	14. 3. 1924	KV žerjavovodja	stroji in deli	invalidska upokojitev
41.	Razpotnik Drago	7. 3. 1957	NK delavec	vzmetarna	samovoljna zap. dela
42.	Smrečnik Rudolf	7. 4. 1956	NK delavec	jeklolivarna	samovoljna zap. dela
43.	Sveček Maks	14. 10. 1949	NK delavec	kovačnica	umrl
44.	Trup Alojz	22. 5. 1929	KV žarilec	jeklolivarna	samovoljna zap. dela
45.	Valenti Jožef	7. 2. 1945	KV sedlar	strojno gradb. vzdrž.	starostna upokojitev
46.	Večko Alojz	26. 4. 1927	VK strugar	stroji in deli	umrl
47.	Vogler Ivan	3. 1. 1932	NK delavec	valjarna	umrl
48.	Založnik Silvo	17. 11. 1958	KV kovač	kovačnica	invalidska upokojitev
49.	Žalik Marija	19. 8. 1925	NK delavka	družbeni standard	starostna upokojitev
50.	Žlof Srečko	14. 3. 1948	NK delavec	rezalno orodje	izklj. po skl. disc. komisije

IZOBRAZBA — KVALIFIKACIJA

Pridobili lastnost delavca		Izgubili lastnost delavca	
1 — VŠ dipl. inž. metal.	1 — KV sprevednik	1 — VŠ dipl. inž. kemije	1 — KV varilec
1 — VSS inž. org. dela	2 — KV obratna električarja	1 — SŠ gimnazija	1 — KV žerjavovodja
4 — SŠ strojni tehniki	1 — KV avtomatik	1 — VK strugar	1 — KV žarilec
1 — SŠ gimnazija	1 — KV pek	2 — VK rezkalca	1 — KV sedlar
6 — KV brusilec	1 — KV pilar	2 — VK valjavca	1 — KV delavec
4 — KV rezkalci	1 — KV livar	3 — KV kovači	1 — PK ključavničar
9 — KV strugarjev	1 — KV kuharica	2 — KV strugarja	1 — PK žerjavovodja
20 — KV ključavničarjev	36 — NK delavcev	1 — KV brusilec	1 — PK rezkalec
4 — KV kovači		1 — KV zidar	1 — PK žerjavovodja
4 — KV talilci		1 — KV frizer	1 — NS
1 — KV žičar		1 — KV pek	21 — NK delavcev
2 — zidarja		1 — KV ključavničar	50

NAŠI UPOKOJENCI

Franc Krivograd, roj. 11. decembra 1928, v železarni od 23. junija 1953, nazadnje v tozd energija kot strojnik kompresorjev. Invalidsko upokojen 11. junija 1979.

Alojz Potočnik, roj. 21. junija 1919, v železarni od 3. oktobra 1945, nazadnje v tozd stroji in deli kot elektrovarilec. Starostno upokojen 30. junija 1979.

Jožef Paradiž, roj. 15. marca 1922, v železarni od 31. decembra 1940, v tozd jeklolivarne kot žerjavovodja. Starostno upokojen 30. junija 1979.

Jožef Praznik, roj. 3. aprila 1921, v železarni od 7. januarja 1948, nazadnje v tozd jeklarna kot zidar ponovc. Starostno upokojen 30. junija 1979.

Alojz Nabernik, roj. 14. junija 1923, v železarni od 29. oktobra 1945, nazadnje v tozd valjarna kot delovodja pomožne dejavnosti. Starostno upokojen 13. avgusta 1979.

Leopold Kaker, roj. 28. oktobra 1930, v železarni od 1. junija 1960 v tozd strojno gradbeno vzdrževanje kot ključavničar — monter. Invalidsko upokojen 14. julija 1979.

Martin Klemenc, roj. 9. novembra 1925, v železarni od 1. februarja 1961 v tozd gradbeno vzdrževanje kot industrijski zidar — šamoter. Invalidsko upokojen 14. avgusta 1979.

Viljem Grobelnik, roj. 26. januarja 1928, v železarni od 17. junija 1943 v tozd jeklolivarna, nazadnje kot delovodja čistilnice mini livarne. Starostno upokojen 3. julija 1979.

Alojzija Mesarec, roj. 29. maja 1933, v železarni od 1. februarja 1950, nazadnje v tozd jeklolivarna kot žerjavovodkinja. Starostno upokojena 2. julija 1979.

Anton Oder, roj. 22. oktobra 1924, v železarni od 10. januarja 1948, nazadnje v tozd jeklarna kot zidar plošč. Starostno upokojen 30. junija 1979.

Jožef Gostenčnik, roj. 13. marca 1923, v železarni od 29. oktobra 1941, v tozd kovačnica, nazadnje kot kurjač ogrevalnih peči. Starostno upokojen 31. julija 1979.

Avgust Pintar, roj. 12. avgusta 1932, v železarni od 23. julija 1956 v tozd valjarna, nazadnje kot zagalec ogrevalnih peči. Invalidsko upokojen 31. julija 1979.

Alojz Harum, roj. 9. junija 1919, v železarni od 23. marca 1939 v tozd stroji in deli kot brusilec. Starostno upokojen 10. avgusta 1979.

Maks Kragelnik, roj. 8. februarja 1924, v železarni od 17. maja 1948 v tozd stroji in deli, nazadnje kot delovodja obdelovalnice. Starostno upokojen 31. julija 1979.

Alojz Trup, roj. 22. maja 1929, v železarni od 2. januarja 1946 v tozd jeklolivarna, nazadnje kot žarilec. Starostno upokojen 31. julija 1979.

Jožef Rapuc, roj. 14. marca 1924, v železarni od 1. oktobra 1960, nazadnje v tozd stroji in deli kot žerjavovodja. Invalidsko upokojen 13. avgusta 1979.

SLOVENSKE ŽELEZARNE

ŽELEZARNA RAVNE

n. sol. o.

RAVNE NA KOROŠKEM

PROIZVAJAMO:

- EPŽ JEKLA
- JEKLENE ULITKE
- ODKOVKE
- KOVANO PALIČASTO JEKLO
- VALJANE PROFILE
- GRELNO ŽICO
- VLEČNO, LUŠČENO IN BRUŠENO JEKLO
- LISTNATE VZMETI
- STROJNE NOŽE
- BRZOREZNO ORODJE IN KROŽNE ŽAGE
- PILE IN RAŠPE
- VALJE ZA HLADNO VALJANJE
- PILGER VALJE IN TRNE
- STROJE IN ORODJA NA PNEVMATSKI POGON
- KOLESNE DVOJICE
- SESTAVLJENE DELE IN ELEMENTE STROJEV IN NAPRAV
- STROJE ZA MEHANSKO PREOBLIKOVANJE (RAZLIČNE STISKALNICE ZA PREOBLIKOVANJE KOVIN V HLADNEM IN VROČEM STANJU ITD.)

ZNAK KVALITETE

